

საქართველო

ფასი | ღარი

გვერდითი

info@geworld.net

დემოკრატიის
შუქურის
ავღანური
3 პანაშვილი

«ურჩი ჯარისკაცებს კუნთგაბარი ბიჭები მიუგზავნენ და სხვა ჯარისკაცების თვალწინ ფიზიკურად გაუსწორდნენ, რათა ყველას დაენახა, თუ რა ელით ავღანეთში წასვლაზე უარის თქმის შემთხვევაში»

«გვერი ჯარისკაცთა დაჭრილი, მგზავ, მათივე უსაფრთხოების გამო, გზარებს ვერ გავაგებლ» 2

შუქი გაგორთა, ნაბაჰს ნურს!

4

...პირველი ადამიანი, რომელიც დასუფთავების გადასახადს გადაჰყვა, ლეგენდარული მეფე ავგიუსი იყო. ზოგადად, ის ფრიად პროგრესული კაცი გახლდათ, არგონავტი და ოლიმპიური თამაშების სპონსორი, მაგრამ სერიოზული პრობლემები მას შემდეგ შეექმნა, რაც ჰერაკლეს ცნობილი თავლების დასუფთავებისთვის წინასწარ შეთანხმებული თანხა არ გადაუხადა. იმ თვითგამოცხადებულმა მენაგვემ ჯერ ომი აუტეხა, შემდეგ კი მოკლა კიდეც...

8

სრუ ფსუპეფენე ნურე

ნოდარ ხადური: 2008 წლიდან ინვესტიციები ოთხჯარ შეგვირდა 6

ვახტანგ კომასიძე: საქართველო ოსებს უსაფრთხოების არანაირი განხდა არ შეუქმნა 10

თემურ ჩხეიძე: 14 ურთიერთ-დაპირისპირებულ აზრთა გარეშე წინ არაფერი წაიწვს

16 ლევან ლივჩილია ხელისუფლების მოტაშე ჟურნალისტების უსახე

მეუფე ეფრემი (ბოლნელი ეპისკოპოსი): ნებისმიერ მღვდელს შეუძლია თავის უბანში, თავის ქალაქში თავისი მართალი სიტყვა ამბიონიდან გააგონოს მრევლს! რატომ ვერ ამბობენ, შიში აქვთ ვინმესი? უფლის გვეშინოდეს, უფლის, ჩვენი არასწორი საქციელის, ჩვენი ცოდვების გამო! დიას, ვისაც სურვილი აქვს, ყველას შეუძლია სიმართლე თქვას, რომ 26 მაისის ღამე იყო დანაშაული! ამ შემთხვევაში, ვინც უნდა იყოს ხელისუფლებაში, უნდა ამხილო... რადგან უფალი მუფოზს ამ ძვეყანაზე და არა ვიღაც ხელისუფალი!

«ძალიან რთულია ჩვენი უწინდელის მდგომარეობა!»

როგორი საქართველო გვინდა – დავით აღმაშენებლისა და თამარის თუ როსტომ-ხანისა? 12

პოლიტიკა

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ხელისუფლება ხელოვნურად ძმის აპოთეოზს შეიძლება თეორიულად გარკვეული რისკები იზრდებოდეს, მაგრამ იდიოტია პოლიტიკოსი, რომელიც გამოდის და საქვეყნოდ აცხადებს, რომ რუსეთისგან აგრესიის ალბათობა მაღალიაო. ერთი, რომ ამის კონკრეტული მაგალითები არ არსებობს და მეორე, თუ ინფორმაცია გაქვს, ამაზე ტელევიზიიდან კი არ უნდა იყვირო, უნდა ჩართო საერთაშორისო საზოგადოება და შეეცადო ეს საფრთხეები შეამცირო. ამასთან, ხელისუფლება აცხადებს, რომ ყველაზე მშვიდობიანი ძვეყანა ვართ, მილიონობით ტურისტსა და ინვესტორს ეპატიჟება და პარალელურად ამგვარი განცხადებებით გამოდის. შეიძლება ერთი ხელით ანგრევდეს და მეორით აშენებდეს?

ირაკლი ხუსიშვილი:

გვარი ჯარისკაცია დაჭრილი, მაგრამ, მათივე უსაფრთხოების გამო, გვარებს ვერ გავაზიარებ

პარადოქსია, მაგრამ მაშინ, როცა ნატოს წევრი ქვეყნები ავღანეთში ჯარის შემცირებას ან მის სულაც გამოყენებას გეგმავენ, საქართველოს ხელისუფლება ავღანეთში ქართული სამხედრო კონტინგენტის გაზრდას აპირებს. რას ფიქრობს აღნიშნული ინიციატივის თაობაზე, რატომ მალავს ხელისუფლება ავღანეთში ნატოს სამხედრო ოპერაციების დროს დაჭრილი და გარდაცვლილი ქართველი ჯარისკაცების შესახებ ინფორმაციას და რამდენად დაცულია ქვეყანა გარე საფრთხეებისგან, უსაფრთხოების პოლიტიკის ექსპერტი, ასოციაცია „სამართალი და თავისუფლება“ ხელმძღვანელი ირაკლი ხუსიშვილი გვესაუბრება.

«ურჩ ჯარისკაცებს კუნთებში ზიჯები მიუზღავნენ და სხვა ჯარისკაცების თვალნიც ვიზიკურად გაუსწორდნენ, რათა ყველას დაენახა, თუ რა ელით ავღანეთში ნასვლაზე უარის თქმის შემთხვევაში»

ლოს ხელისუფლება ამას, უბრალოდ, ვერ გაბედავს.

— დაზარალებულების ოჯახის წევრები რატომ არ ამბეულენ სიმართლეს?

— ასეთ ვითარებაში ოჯახი დაზარალებულის ჯანმრთელობის გაუმჯობესებაზე კონცენტრირებული. ამას გარდა, კარგად მოგვსენებათ, როგორ სახელმწიფოში ვცხოვრობთ. სახელმწიფო ტერორის მანქანა აქტიურად მუშაობს და ადამიანებს ემინათ, მათ მიერ ინფორმაციის გავრცელების შემთხვევაში საკუთარ ოჯახის წევრს ზიანი რომ მიაყენონ.

რამი ინფორმაციით, სხვა ძველებს სამხედრო ოპერაციის განხორციელებაში მონაწილეობის შესახებ ინფორმაციას ვერ გავაზიარებთ, რატომ? — რამი ინფორმაციით, სხვა ძველებს სამხედრო ოპერაციის განხორციელებაში მონაწილეობის შესახებ ინფორმაციას ვერ გავაზიარებთ, რატომ? — რამი ინფორმაციით, სხვა ძველებს სამხედრო ოპერაციის განხორციელებაში მონაწილეობის შესახებ ინფორმაციას ვერ გავაზიარებთ, რატომ?

— თქვენ ასევე აცხადებთ, რომ ავღანეთში ქართველ სამხედროებს ნასვლას აიძულებენ.

— ამ შემთხვევაში მოქმედებს პირდაპირი და არაპირდაპირი იძულების წესი. არა-

პირდაპირი გულისხმობს შემდეგს: მაგალითად, გვირგვინი ჯარისკაცმა აიღო კრემლი, რომელსაც ვეღარ იტყვიან, ავღანეთის მიწაზე, მათთვის ფინანსური თვალსაზრისით, გარკვეულწილად მიზანმიმართულია. ასევე არაპირდაპირი იქნება ფორმის მინდალიტი. ჯარს აქვს თავისი ცხოვრების წესი, როცა წლიდან განმავლობაში მსახურს ადამიანებთან ერთად, სულ რომ არ გინდოდეს, ავღანეთში წასვლა, შენი თანამებრძოლებს გამოგვინდობს. ეს არის ერთგვარი მორალური პასუხისმგებლობა, რასაც მე უდიდეს პატივს ვცემ.

ამას გარდა, როდესაც ირჩევს ჯარისკაცის პროფესიას, ერთგვარად დამოკიდებული ხარ სახელმწიფოს პოლიტიკაზე, მოგონს ეს თუ არა. შენი მეთაური რასაც გიბრძანებს, სიცოცხლისა და ჯანმრთელობის ფასადაც კი უნდა გააკეთო. რაც შეეხება პირდაპირი ხელისუფლების შემთხვევებს: არიან ჯარისკაცები რომლებიც პირდაპირ უარს აცხადებენ ავღანეთში წასვლაზე, მათ სურთ საქართველოში ყოფნა და საკუთარი ქვეყნის სამსახური. მაგრამ ერთი რომ იტყვიან უარს, მეორე და მესამე შეიძლება მიბაძოს, რაც ჩვენი ხელისუფლებისა და სააკაშვილის ვინო პოლიტიკურ ინტერესებს დააზარალებს. ჩემი ინფორმაციით, ამ ე.წ. ურჩ ჯარისკაცებს კუნთებში ზიჯები მიუზღავნენ და სხვა ჯარისკაცების თვალნიც ვიზიკურად გაუსწორდნენ, რათა ყველას დაენახა, თუ რა ელით ავღანეთში წასვლაზე უარის თქმის შემთხვევაში.

— მაგრამ არ მოახდენს გაფლანკებას ხელისუფლების გადანაცვლებაზე დასავლეთის ინიციატივა?

— ხელისუფლების ეს გადაგდება თანამებრძოლების, სამართაშორისო საზოგადოებას არჩევნის, რომ აი, თქვენ, ყველას ავღანეთში ავღანეთში გამოგვყავთ ჯარი, მაგრამ მე მაინც გვირგვინი გიდგავართ. ამას მომავალში აუცილებლად დააფასებს ამერიკის შეერთებული შტატები და სააკაშვილის არჩევნებსაც აღიარებს.

საქართველოს ხელისუფლების წარმომადგენლები მუდმივად სამხედრო კონფლიქტების ესკალაციაზე საუბრობენ, ამ ეტაპზე არსებობს რეალურად ასეთი საფრთხე?

— ხელისუფლება რუსეთისგან მტრის ხატს ქმნის და ამას, როგორც წესი, შიდა პოლიტიკური პროცესების მანიპულირებისთვის იყენებს. ვფიქრობ, რომ დღესდღეობით კონფლიქტის განახლების ნიშნები არ არსებობს.

ხელისუფლება ხელოვნურად ქმნის აფიოტაუს. შეიძლება თეორიულად გარკვეული რისკები იზრდებოდეს, მაგრამ იდიოტია პოლიტიკოსი, რომელიც გამოდის და საქვეყნოდ აცხადებს, რომ რუსეთისგან აგრესიის ალბათობა მაღალიაო. ერთი, რომ ამის კონკრეტული მაგალითები არ არსებობს და მეორე, თუ ინფორმაცია გაქვს, ამაზე ტელევიზიიდან კი არ უნდა იყვირო, უნდა ჩართო საერთაშორისო საზოგადოება და შეეცადო ეს საფრთხეები შეამცირო. ამასთან, ხელისუფლება აცხადებს, რომ ყველაზე მშვიდობიანი ძვეყანა ვართ, მილიონობით ტურისტსა და ინვესტორს ეპატიჟება და პარალელურად ამგვარი განცხადებებით გამოდის. შეიძლება ერთი ხელით ანგრევდეს და მეორით აშენებდეს?

— ხელისუფლების ეს გადაგდება თანამებრძოლების, სამართაშორისო საზოგადოებას არჩევნის, რომ აი, თქვენ, ყველას ავღანეთში ავღანეთში გამოგვყავთ ჯარი, მაგრამ მე მაინც გვირგვინი გიდგავართ. ამას მომავალში აუცილებლად დააფასებს ამერიკის შეერთებული შტატები და სააკაშვილის არჩევნებსაც აღიარებს.

— ხელისუფლების ეს გადაგდება თანამებრძოლების, სამართაშორისო საზოგადოებას არჩევნის, რომ აი, თქვენ, ყველას ავღანეთში ავღანეთში გამოგვყავთ ჯარი, მაგრამ მე მაინც გვირგვინი გიდგავართ. ამას მომავალში აუცილებლად დააფასებს ამერიკის შეერთებული შტატები და სააკაშვილის არჩევნებსაც აღიარებს.

«სხვა ძველებს სამხედრო ოპერაციის განხორციელებაში მონაწილეობის შესახებ ინფორმაციას ვერ გავაზიარებთ, რატომ? — რამი ინფორმაციით, სხვა ძველებს სამხედრო ოპერაციის განხორციელებაში მონაწილეობის შესახებ ინფორმაციას ვერ გავაზიარებთ, რატომ?»

«იდიოტია პოლიტიკოსი, რომელიც გამოდის და საქვეყნოდ აცხადებს, რომ რუსეთისგან აგრესიის ალბათობა მაღალია»

ანალიტიკა

ევროპა საქართველოსთვის «ნითელ ბარათს» ამზადებს

ამის შესახებ ევროსაბჭოს წარმომადგენელმა, ვიცე-პრეზიდენტმა კაპიტანმა ურნალისტივის მიცემულ ინტერვიუში განაცხადა. 2011 წლის 20-24 ივნისს სტრასბურგსა და ბრიუსელში ევროსტრუქტურებისა და საქართველოს ხელისუფლების წარმომადგენლებს შორის მიმდინარე დიალოგის ფარგლებში ვიცე-პრეზიდენტი საქართველოში ადამიანის უფლებების თემაზე მთავარი მომხსენებელი იყო.

ევროსაბჭოში საქართველოდან მიწვეული იყვნენ ადამიანის უფლებადამცველი ორგანიზაციების წარმომადგენლები. დახურული დიალოგის მესამე რაუნდის ფარგლებში ევროსაბჭო პირველად წავიდა ასეთ ნაბიჯზე. როგორც ვიცე-პრეზიდენტი განაცხადა, მათი სურვილი იყო საქართველოს ხელისუფლებასთან განხილული აზრი და არგუმენტები მოესმინათ. მიხედავად იმისა, რომ ადამიანის უფლებათა დამცველებთან (ყოფილი პოლიტპატიმრები — ადამიანის უფლებებისთვის»

ლიდერი ნანა კაკაბაძე, საერთო-სახალხო წინააღმდეგობის მოძრაობის თავმჯდომარე დავით თარხან-მოურავი, მედიაკავშირ „ობიექტივის“ ხელმძღვანელი ირმა ინაშვილი) შეხვედრისას მთავარი აქცენტი 26 მაისის მშვიდობიანი აქციის სასტიკ დარბევაზე და იმ საკანონმდებლო ცვლილებებზე გაკეთდა, რაც საბოლოოდ ზღუდავს საქართველოში აზრის გამოხატვის თავისუფლებას. ვიცე-პრეზიდენტის განცხადებით, ეს საკითხები მწვავედ დაისვა საქართველოს ხელისუფლებისა და ევროკავშირის წარმომადგენლებს შორის გამართული დიალოგის დროს. მისივე თქმით, «საქართველოსთვის ნითელი ბარათი უკვე მზადდება».

აკონოიკა

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

სააკაპვილი საქართველოს დემოკრატიულს უწოდებს და თან იმას განიხილავს, რამდენად არ ვართ, რაც მინიშნებას იმას, რომ სააკაპვილი ძველი, ჩამორჩენილი ცნობიერების აღმავალია. მისი ძველმეცნიერი ზანგაბის კვლავ შეზღუდული უფლებების მქონე რასად მიიჩნევა. მისთვის საერთოდ უცნობია, რა არის პოლიტიკური კორექტულობა.

ნოდარ ხადური:

2008 წლიდან ინვესტიციების ოდენობა ოთხჯერ შემცირდა

საქართველოს ეკონომიკა ხელისუფლების მიერ გატარებული არასწორი პოლიტიკის შედეგებს იმკის. მძიმე ეკონომიკური ვითარება ქვეყნისთვის არა თუ დასასრული, შესაძლოა, პირიქით, დასაწყისიც აღმოჩნდეს, თუკი ხელისუფლებამ არსებული პოლიტიკური კურსი და ეკონომიკისადმი მიდგომა არ შეცვალა. აღნიშნული პრობლემის ანალიზს ჩვენი მკითხველისთვის საქართველოს სახელმწიფო უნივერსიტეტის პროფესორი, ეკონომიკის ექსპერტი ნოდარ ხადური აკეთებს.

— კონტროლის პალატის განცხადებით, საქართველოში მაღალი ინფლაცია ხელისუფლების არასწორმა პოლიტიკამ გამოიწვია. რაკი სახელმწიფო სტრუქტურამ ეს აღიარა, ხომ არ ნიშნავს იმას, რომ მდგომარეობა ვაცილებით უარესია, ვიდრე წარმოგვიდგენია?
— ხელისუფლება ინფლაციის მიზეზად მხოლოდ გარე ფაქტორებს ასახელებდა. არადა, ინფლაციის მაჩვენებ-

ვებებით, სწორ პოლიტიკას ანარმოებენ. საქართველოში ინფლაციის მაღალი მაჩვენებლის არსებობაში გადაწყვეტილი როლი შიდა ფაქტორებმა ითამაშა, რაც სამ ნაწილად იყოფა: მონეტარული პოლიტიკა (ანუ მოქცევაში არსებული ფულის რაოდენობის ზრდა), ბიუჯეტის დეფიციტი (როგორც ფინანსთა სამინისტროსა და

თბილისში, ავად თუ კარგად, ცხოვრების დონე შედარებით მაღალია), საქონელი ჯერ ნატახტარის სასაკლაოზე უნდა მიიყვანოს, გადაიხადოს ტრასპორტირების საფასური, შემდეგ მისი დაკვლისას სასაკლაოს გადაუხადოს კილოგრამში ლარი, ბოლოს უნდა შემოიტანოს დედაქალაქში და კვლავ ტრასპორტირების თანხა გაილოს. გამოდის, რომ გლეხს ტყუილად გაუზრდია საქონელი, რადგან მისი დაკვლით ზარალი გაცილებით მეტია, ვიდრე სარგებელი.

საბოლოოდ, თბილისის ბაზრებზე გაჩნდება ხორცის ნაკლებობა, რაც კიდევ ახალი მონოპოლისტური კომპანიის დამკვიდრებას შეუწყობს ხელს.

— რას გვეტყვი ქვეყნის სახელმწიფო და სახელმწიფო ფონდთან დაკავშირებით?

— დღეს ჩვენი ქვეყანას 800 ათასი პენსიონერი ჰყავს, მათგან, როგორც ხელფასს მხოლოდ 600 ათასი აღაშენილი იქნა. მათგან 600 ათასმა ადამიანმა იმდენი გადასახადი უნდა გადაიხადოს, რომ 800 ათასი აღაშენილი შეინახოს, რაც წარმოუდგენელია. მინიმალური პენსია 55 ლარია, მაშინ, როცა საარსებო მინიმუმი 160 ლარს უტოლდება. პენ-

საქართველოში 2 მილიონ 200 ათასი ადამიანი უკომუნარკიანი, მათგან ხელფასს მხოლოდ 600 ათასი იღებს

საც ჩვენი პოლიტიკური მდგომარეობის გამო ვერ ვახერხებთ. პრობლემები არამარტორუსეთის ბაზარი, არამედ ევროპის ბაზარზეცაა, რომელიც განსაკუთრებით მკაფიოდ აყენებს საკუთარ მოთხოვნებს.

მიუხედავად მსოფლიო რეკორდებისა და ხელისუფლების გაქროვისა, წარმატებული ძველანა ვართ, რაღობა სრულიად საპირისპიროს გვიჩვენებს.

ლის გამოსავლენად წლიური შედეგების დათვლისას 184 ქვეყნიდან საქართველო 165-ე ადგილზე იყო. ჩვენთან 12%-იანი ინფლაცია დაფიქსირდა, რაც ნამდვილად კატასტროფაა. ნავთობი, ხორბალი და ა.შ. მსოფლიო ბაზარზე მართლაც გაძვირდა, მაგრამ დანარჩენ 164 ქვეყანაზე რატომ არ აისახა ასეთი დიდი ინფლაცია, მათზე რატომ არ იქონია გავლენა ამ გარე ფაქტორებმა?! იმიტომ, რომ ისინი, ჩვენი ხელისუფლებისგან განსხ-

ვითავე მნიშვნელოვანი და აქტუალურია ხორცის თემაც. თბილისში რეალურად აიკრძალა ხორცის გაყიდვა, თუ ის ნატახტარის ან თელეთის სასაკლაოებზე არ არის დაკლული. მაგალითად: თუ სვანეთიდან ჩამოსულ გლეხს საკუთარი საქონლის ხორცის გაყიდვა თბილისში უნდა (რადგან

— ქვეყანა ინვესტიციების შიშშია განიცდი. ოფიციალური ინფორმაციით, საქართველოში 2007 წელს 2 მილიარდ დოლარზე მეტი იყო ინვესტირებული, 2008 წლის პირველ ნახევარში ეს ციფრი მილიარდ-ნახევარამდე შემცირდა, 2009 წელს — 660 მილიონზე ჩამოვიდა, ხოლო შარშან ინვესტირებულმა თანხამ მხოლოდ 550 მილიონი დოლარი შეადგინა. როგორც ხედავთ, 2008 წლიდან ინვესტიციების ოდენობა ოთხჯერ შემცირდა.

პირველი, რაც ინვესტიციებს აფერხებს, გაყინული კონფლიქტების ხელახლა „გაცხელებისა“ და ომის განახლების საშიშროებაა.

ინვესტიციის ნაკლებობას, ასევე, განაპირობებს გასაღების ბაზარი — რისთვის შემოიტანოს ინვესტიციები პროდუქტია, თუ არ გაყავდა? ჩვენს

ქვეყანაში მსყიდველობითუნარიანობა ძალიან დაბალია. საქართველოში სულ 4 მილიონი მოსახლეა, რომლებიც წელიწადში მხოლოდ 15 მილიარდ ლარს პროდუქციას მოიხმარებენ. მაშინ, როცა ბროდვეი და მანჰეტენი იმაზე მეტს შიდა პროდუქციას მოიხმარს, ვიდრე ჩვენი ქვეყნის მოსახლეობა ერთად.

ჩვენიან ერთ სულ მოსახლეზე მთლიანი შიდა პროდუქტის მოცულობა 2 ათას 600 დოლარია, სომხეთში — დაახლოებით 2 ათას 800 დოლარი, ხოლო აზერბაიჯანში 4-ჯერ აღემატება ჩვენი შიდა პროდუქტის მოცულობას. დასახლებაც კი უხერხულურას ქმნის.

ამ სამარცხვინო და სავანგამო მდგომარეობიდან გამოსვლა მხოლოდ ბაზრებზე გახვლითა შესაძლებელია, რა-

ზაზა შათირიშვილი: ახლო მომავალში ადამიანებს დაიჭერენ არა მათი საქმეების, არამედ მათი აზროვნების მიხედვით...

რა ძირითადი საშიშროება და საგარეო მწვავე პრობლემების წინაშე დგას ქვეყანა, რამდენად ღირებულია საქართველო დასავლეთისთვის, რეალურად რამდენად ანტირუსულ პოლიტიკას ანარმოებს საქართველოს ხელისუფლება — ამ და სხვა მნიშვნელოვან თემებზე გაზეთ „საქართველო და მსოფლიოს“ ფილოსოფოსი ზაზა შათირიშვილი ესაუბრა.

რაც მინიშნებას იმას, რომ სააკაპვილი ძველი, ჩამორჩენილი ცნობიერების აღმავალია. მისი ძველმეცნიერი ზანგაბის კვლავ შეზღუდული უფლებების მქონე რასად მიიჩნევა. მისთვის საერთოდ უცნობია, რა არის პოლიტიკური კორექტულობა.

ამერიკის ერთ-ერთ უნივერსიტეტში პროფესორმა თქვა, ვენესუელას შექსპირის დონის ფიგურა არ მოეძებნება. ამ პოლიტიკური არაკორექტულობისთვის მას სტუდენტები აუჯანყდნენ და უჩივდნენ. იმდენად მნიშვნელოვანია დემოკრატიულ სახელმწიფოში პოლიტიკორექტულობა...

— ახალი ქართველის შექმნის მცდელობაზე რა აზრის ხართ?

— სხვათა შორის, ძალიან მნიშვნელოვანი თემაა. „საკაპვილისეული“ გაგებით, ზარმაცი, კორუმპირებული, კრიმინალური მენტალობის „ქველი ქართველისგან“ ახალი, შრომისმოყვარე ქართველის შექმნა ძნელია. ასე რომ, ახლო მომავალში ადამიანებს არა მათი საქმეების, არამედ მათი აზროვნების მიხედვით დაიჭერენ. რაც უკვე გვხვდება კიდევ დღევანდელ რეალობაში.

მაგალითად, დემეტრადე კრიმინალური აზროვნების გამო დაჭერილი; რა დანაშაული ჩაიდინა, ყოველ შემთხვევაში, დღემდე უცნობია ჩვენთვის. ალბათ, არგენტინელი შემოქმედი ხორხე ლუის ბორხესი საქართველოში რომ ყოფილიყო, მასაც აუცილებლად დაიჭერდნენ, მისი ნაწარმოების გამო.

პირადად მე ამ ხელისუფლების ამბიციას — „ახალი ქართველის“ შექმნას არ მივესალმები.

— რამ გამოიწვია ხელისუფლების, ერთი შეხედვით, გამოკვეთილად პროამერიკული კურსი და ტირანული რეჟიმის აშკარა ნიშნების არსებობა?

— საუდის არაბეთიც პროამერიკულია, მისი სტრატეგიული პარტნიორი შეერთებული შტატებია, მაგრამ იგი დემოკრატიულ-ლიბერალური

მმართველობის ნამდვილად არ არის. იქ რომ ბიბლია შეიტანო, ხელს მოგაჭრინა.

ასეთივე მდგომარეობა გვაქვს საქართველოშიც. ხელისუფლების განწყობა პროდასავლურია, რეჟიმი — ოლიგარქიული. ხელისუფლების წარმომადგენლები პირად საუბარში იმასაც კი აღნიშნავენ — ჩვენ რომ არა, საქართველო აზიური ტიპის იქნებოდა, ჩვენ ვართ ერთადერთი გარანტი ლიბერალიზმის, მაგრამ მინდა, მათ ვუთხრა, ამერიკის პარტნიორობა და პირადი განწყობები დემოკრატიული ლიბერალიზმის სულაც არ ნიშნავს.

პოლიტოლოგმა ლინკოლ მიტჩელმა აღნიშნა, საქართველოსა და ამერიკის შორის პარტნიორული ურთიერთობა კი არ არის, არამედ — ურთიერთობა პატრონ-სა და კლიენტ შორის.

„ღიას, სახარხოველაზე არიან დასასჯელები ნინო ბურჯანაძე, ბიბო ბურჯანაძე, ელიზბარ ჯავახიძე, სოსო ჯაჭვლიანი, რეზო მსახაძე, ნონა გაფრინდაშვილიც კი!“ — აცხადებს 87 წლის ოთარ კობერიძე. ილიანაული მოსუცი მუშრამე პეტრაჰი ვერ იჯერებს, რომ ადამიანის ჩამოსრგობა მართლაც შეიძლება: „სწორედ ტყუილი რამ თვალთმაქცობა იქნება ჯამბაზისა, თორემ მართლა კაცის ჩამორჩობა, აბა, რა სასახავია? კატა ხომ არ არის, აიღო და ჩამოჰკიდო; რაც უნდა იყო, ღვთის სული ადამიანია“.

პოლიტიკა

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ლიბერალური «შპისრუტენი»

26 მაისის შემდეგ ერთი თვე გასრულდა. ქართული ლიბერალური ბომონდი, რომელსაც ერთმა ჩვენმა კოლეგამ „ექსკლუზიური ლიბერალები“ უწოდა, ერთმანეთს ასწრებს იმ აქციის მონაწილეთა გმობასა და დასჯის მოთხოვნას, რომლებიც საქართველოს ხელისუფლებამ იმ ღამეს უკვე დასაჯა სამაგალითოდ. საქართველოს კონსტიტუცია არ უშვებს ერთსა და იმავე დანაშაულზე ორჯერ სასჯელის დაკისრებას, თუმცა, ასეც რომ არ იყო, რა დააშავეს იმ ადამიანებმა, რომელთაც სრულიად წარეკვეთათ სასო და ქუჩაში დგომით ღამობდნენ თავის გადარჩენას?

„გამოვედით ორნი ობოლინი ამ ტრიალ დედამინაზედ უპუროდ, უფულოდ, უბინოდ, უნუგემოდ, უთვისტომოდ. ვის შესტივდებოდა ჩვენთვის გული? ჩვენ ყველასათვის უცხონი ვიყავით, ყველანი — ჩვენთვის. გამოვნიეთ ქალაქისკენ, გაბოროტებულნი, მოელს ქვეყანაზედ გულამღვრულნი. გადავემტერეთ უსამართლო ქვეყანას, გადავემტერეთ ყველას, მამინაცვალს, დედას, ავსა, კარგსა, შენა და სხვასა. პატარა ვიყავით, ყველა ხედავდა — რომ თვალნათლივ გვაგრიცხავდნენ, არავინ არ გამოგვესარჩლა, არავინ მოგვეშველა, არავინ ხმა არ ამოიღო. ჩვენი ცოდვა ყველამ დაიღო კისრად. მამინაცვალმა კი არა, თქვენ ყველამ გაგვარცხვეთ, თქვენ ყველამ მოგვიღეთ ბოლო. მინამ ცოცხალი ვარ, ყველას გადავუხდი ვარ, როცა აღარ ვიქნები, იქ, ღმერთს გავცეთ ყველამ პასუხი. სულ ყველანი იქ მივალთ და იქ დაუდგები ერთმანეთს პირისპირ. ვნახოთ, ვინ გამოვა მართალი, ვინ — მტყუანი. ღმერთი გულს უფრო სინჯავს, მინამ საქმეს; იქ სამართალი არ გაბრუნდებდა“.

კავებულმა კი სარქვენი-ბაილ „შპისრუტენს“ მოუწყობს, რომელიც 2011 წლის 17 სექტემბერს იქნება გამოცხადებული და რომელიც არსულმა ცარიზმმა 2011 წლის 19 სექტემბერს თქვა უარი მისი არაადამიანურების გამო. ჯარისკაცს, დასჯის მიზნით, მისივე თანაპოლკელების ორ მსკრივში გაატარებდნენ და ისინიც როგორც უმასპინძლდებოდნენ დასასჯელს.

იმასაც გავითვალისწინებთ, რომ საკუთარი ვინო წრის გარდა ყველანი „სხვისიანებად“ მივაჩნევართ, მაშინ გასაგებები გახდება, რატომ იხარჯება ციხეების მშენებლობაზე მეტი, ვიდრე მთლიანად სოფლის მეურნეობაზე, პროორიტეტად რომ გამოგვიცხადეს.

თავისიანებად და სხვისიანებად დაყოფა არასოდეს იყო ქართული საქციელი. ნესი და კანონის საერთო იყო ყველასთვის. მართლმადიდებელი პატივის სცემდა ყველა რჯულის ადამიანს და ამავე დროს მტკიცედ იცავდა საკუთარს. ინკვიზიცია უცხო იყო ჩვენი წინაპრებისთვის. არც რაიმე ნიშნით ვინმეს დაწავდა ითვლებოდა ღირსეულ საქციელად. ამიტომაც არის, რომ ინკვიზიტორის მანტიამოსხმული დამწყები ლიბერალები ასე არაპოპულარული არიან ხალხში. ამას არც მაღალი თანამდებობა შევლის, არც ერთმანეთისთვის პროფესორების ნოდების მინიჭება და არც ერთმანეთთან სატელევიზიო ეთერებში სტუმრობა. მარგინალი მარგინალია, რომელსაც უნდა უნდა იყოს, ღვთის სული ადამიანია“.

ილიამ „სარხოველაზედ“ 1879 წელს დანერგა, მაგრამ როგორ ზუსტად ასახავს ეს გულიდან ამოხეთქილი სიტყვები იმას, რასაც 26 მაისის ღამეს აქციაზე მდგომარეობა იქნება განიცდიდნენ? ქართველი შიმშილსაც აიტანს, სიცოცხლაც, საღირსებას, მაგრამ უსამართლობასა და ღირსების შელახვას — ვერა. ამიტომაც იყო გავსებული „ზონდერების“ (თითქმის ისევე უღერს, როგორც ილიანადროინდელი „შინდარმები“) მოქმედება არა უბრალოდ სასტიკი, არამედ — ღირსების შელახვა. ქართველი ნაქციულს მტერსაც კი არ სცემდა, მით უფრო — ხელეგაკოჭილს. თუმცა მათთან ღირსებაზე ლაპარაკი ღორებისა და მარგალიტების იგავს ემსგავსება.

„ღიას, სახარხოველაზე არიან დასასჯელები ნინო ბურჯანაძე, ბიბო ბურჯანაძე, ელიზბარ ჯავახიძე, სოსო ჯაჭვლიანი, რეზო მსახაძე! ნონა გაფრინდაშვილიც კი!“ — აცხადებს 87 წლის ოთარ კობერიძე. ილიანაული მოსუცი მუშრამე პეტრაჰი ვერ იჯერებს, რომ ადამიანის ჩამოსრგობა მართლაც შეიძლება: „სწორედ ტყუილი რამ თვალთმაქცობა იქნება ჯამბაზისა, თორემ მართლა კაცის ჩამორჩობა, აბა, რა სასახავია? კატა ხომ არ არის, აიღო და ჩამოჰკიდო; რაც უნდა იყო, ღვთის სული ადამიანია“.

„ღიას, სახარხოველაზე არიან დასასჯელები ნინო ბურჯანაძე, ბიბო ბურჯანაძე, ელიზბარ ჯავახიძე, სოსო ჯაჭვლიანი, რეზო მსახაძე! ნონა გაფრინდაშვილიც კი!“ — აცხადებს 87 წლის ოთარ კობერიძე. ილიანაული მოსუცი მუშრამე პეტრაჰი ვერ იჯერებს, რომ ადამიანის ჩამოსრგობა მართლაც შეიძლება: „სწორედ ტყუილი რამ თვალთმაქცობა იქნება ჯამბაზისა, თორემ მართლა კაცის ჩამორჩობა, აბა, რა სასახავია? კატა ხომ არ არის, აიღო და ჩამოჰკიდო; რაც უნდა იყო, ღვთის სული ადამიანია“.

„ღიას, სახარხოველაზე არიან დასასჯელები ნინო ბურჯანაძე, ბიბო ბურჯანაძე, ელიზბარ ჯავახიძე, სოსო ჯაჭვლიანი, რეზო მსახაძე! ნონა გაფრინდაშვილიც კი!“ — აცხადებს 87 წლის ოთარ კობერიძე. ილიანაული მოსუცი მუშრამე პეტრაჰი ვერ იჯერებს, რომ ადამიანის ჩამოსრგობა მართლაც შეიძლება: „სწორედ ტყუილი რამ თვალთმაქცობა იქნება ჯამბაზისა, თორემ მართლა კაცის ჩამორჩობა, აბა, რა სასახავია? კატა ხომ არ არის, აიღო და ჩამოჰკიდო; რაც უნდა იყო, ღვთის სული ადამიანია“.

„ღიას, სახარხოველაზე არიან დასასჯელები ნინო ბურჯანაძე, ბიბო ბურჯანაძე, ელიზბარ ჯავახიძე, სოსო ჯაჭვლიანი, რეზო მსახაძე! ნონა გაფრინდაშვილიც კი!“ — აცხადებს 87 წლის ოთარ კობერიძე. ილიანაული მოსუცი მუშრამე პეტრაჰი ვერ იჯერებს, რომ ადამიანის ჩამოსრგობა მართლაც შეიძლება: „სწორედ ტყუილი რამ თვალთმაქცობა იქნება ჯამბაზისა, თორემ მართლა კაცის ჩამორჩობა, აბა, რა სასახავია? კატა ხომ არ არის, აიღო და ჩამოჰკიდო; რაც უნდა იყო, ღვთის სული ადამიანია“.

„ღიას, სახარხოველაზე არიან დასასჯელები ნინო ბურჯანაძე, ბიბო ბურჯანაძე, ელიზბარ ჯავახიძე, სოსო ჯაჭვლიანი, რეზო მსახაძე! ნონა გაფრინდაშვილიც კი!“ — აცხადებს 87 წლის ოთარ კობერიძე. ილიანაული მოსუცი მუშრამე პეტრაჰი ვერ იჯერებს, რომ ადამიანის ჩამოსრგობა მართლაც შეიძლება: „სწორედ ტყუილი რამ თვალთმაქცობა იქნება ჯამბაზისა, თორემ მართლა კაცის ჩამორჩობა, აბა, რა სასახავია? კატა ხომ არ არის, აიღო და ჩამოჰკიდო; რაც უნდა იყო, ღვთის სული ადამიანია“.

ქვეყანა პოლიტიკურად ნაგავად ნაღა, მისი გატანა კი სულ უფრო რთულდება

ჩვენს. მათ ომი სტალინის ქანდაკებას მოუგეს, ენგურჰესი კი აფხაზეთსა და სამაჩხალოსთან ერთად რუსებს ჩააბარეს. მათ იმდენი ილაპარაკეს კანონის უზენაესობაზე, რომ უკანონობასაც უზენაესი სტატუსი შესძინეს. ისინი უმცირესობაში არიან, მაგრამ ძალასა და ძალადობას სწორედ იმიტომ ამართლებენ, რომ უმრავლესობა საკუთარი შეხედულების მიხედვით აცხვორონ.

ქვეყანაში, რომელშიც თავად თბილისის მერის აღიარებით, დედაქალაქის მოსახლეობის ნახევარზე მეტი „ცოტა ელექტროენერჯის მოიხმარს, რადგან უჭირს, მაგრამ გადასახადი მაღალი ჰქონდა“. ელექტროენერჯიზე ამ გადასახადის მიზმი, უფულავს რომ ვენდოთ, „მოსახლეობის ნახევარზე მეტს ეს გადასახადი შეუმცირდება“. ერთი სიტყვით, თბილისელების უმრავლესობა იმდენად გაჭირვებულია, რომ მინიმუმამდე აქვს შემცირებული ელექტროენერჯის მოხმარება. რაც შეეხება დასუფთავების გადასახადის მაღალ დონეს, არასრული ერთი წლის განმავლობაში მერამ ნაციონალური საკრებულოს მდივარე თანხმობით ორჯერ ისე გააორმაგა, რომ მოსახლეობა არ შესცოდებია! ერთი სიტყვით, ნაგვის გატანას აძვირებენ იმიტომ, რომ მოსახლეობის ნახევარზე მეტს „გაუთავონ“ არქივო სეთური-სა და ასინეთის არ იყო, იგივეა ეს, ოლონ — პირიქით!

ვისაც ღალტ ახსოვს, შევახსენებ: ნლეულს დასუფთავების გადასახადი 1,20 ლარიდან 2,50-მდე გაიზარდა. 2007 წელს კი იმავე მომსახურებაში 40 თეთრს ვიხდიდით. ევროპაში 2%-ით გადასახადის გაზრდის გამო საპროტესტო გამოსვლები კარგა ხანს არ ცხრებოდა. ჩვენ კი 500%-ით ვიზრდინ და მერე აქციებში „რუსულ კვალს“ ეძებენ!

მერ რა, რომ ექვსი თვის წინათ პარლამენტმა „მოსაპარკობის შესახებ“ კანონი ცვლილება შეიტანა, რომლის თანახმადც დასუფთავების გადასახადი 3 ლარად იქნება არ უნდა იყო? შეიძლება ბინა და კვლავაც შეიტანა. მათ ხომ უკითხა, რომ უნდა ვიფხვროთ!

მეორე მხრივ, იქნება, არც იყო ლოგიკას მოკლეული, რომ სწორედ დასუფთავების გადასახადის ცვლილებას დასაჯა.

ნანა დევიდარიანი

სწორედ ტყუილი რამ თვალთმაქცობა იქნება ჯამბაზისა, თორემ მართლა კაცის ჩამორჩობა, აბა, რა სასახავია? კატა ხომ არ არის, აიღო და ჩამოჰკიდო; რაც უნდა იყო, ღვთის სული ადამიანია“.

გეგუნი

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

„ფაქტობრივად, საბჭოთა კავშირის დაშლის შემდეგ სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის ტერიტორიაზე ყმაბი კი არა, საქართველოს სრულფასოვანი მოქალაქეები ცხოვრობდნენ, რომლებიც დაიბადნენ და გაიზარდნენ ამ ტერიტორიაზე, რომელთა უდიდესი ნაწილი თავისი თვითმყოფადობით ინტეგრირებული იყო ქართულ კულტურასა და ტრადიციებში. საქართველო მათი სამშობლო იყო და სრული უფლება ჰქონდათ, ჩამოეყალიბებინათ კანონიერი პოლიტიკური მოთხოვნები. ჩვენი ურთიერთობების უპირველესი მთავარი სწორედ ქართული პოლიტიკოსების მიერ დანერგული სტრატეგიები იყო ალმონდრა, რასაც მოჰყვა ნაციონალისტური ალტერნატივი ორივე მხრიდან“.

ვახტანგ კომახიძე:

აგვისტოს ომი ქართველი და ოსი ხალხის წინაშე ჩადენილი დანაშაულია

ვახტანგ კომახიძის მიერ გახმაურებულ საქმეებზე გადაღებულ ფილმებსა და ჟურნალისტურ გამოძიებებს საზოგადოება კარგად იცნობს. ასევე ცნობილია, რომ აგვისტოს მოვლენებზე გადაღებული ფილმის „ესეც ჩვენი მოგებული ომი“ გამო ჟურნალისტზე ხელისუფლების წარმომადგენლების მხრიდან სერიოზული ზენოლა განხორციელდა და ბატონი კომახიძეც იძულებული გახდა, ქვეყანა დაეტოვებინა. მან შევიცარიის მთავრობისგან მალევე მიიღო პოლიტიკური თავშესაფარი. „საქართველო და მსოფლიო“ ვახტანგ კომახიძეს სწორედ შევიცარიაში დაუკავშირდა.

ჩადრის მორგება და „უბინოების“ ამ ფორმით წარმოჩენა.
— მოდით, დავიწყოთ შეფასებები, რომ თქვენ ხართ აგენტი... როგორც ჟურნალისტ ვახტანგ კომახიძეს, რომელმაც საკმაოდ გაბეული ნაბიჯი გადადგო, გკითხვით: როგორ დაგხვდნენ სუბარტისტული მთავრობის წევრები ქართველ ჟურნალისტს?
— არ მესმის, რატომ უნდა დავიწყოთ ასეთი მნიშვნელოვანი შეფასება აგენტობის

ლად და, ოსური რომ მცოდნობის“ ამ ფორმით წარმოჩენა.
— ფილმში არის უმძიმესი კადრები, მართლა გჯერათ, რომ ქართველებმა ჩაიდინეს ეს ყველაფერი? იქნებ, ეს ყველაფერი დეზინფორმაციაა?
— ფილმში მნიშვნელოვანი ადგილი დაეთმო რუსული და ოსური მხარის მიერ ქართველი ტყვეებისადმი არაადამიანური მოპყრობისა და ნაშენების ფაქტებს. დეზინფორმაციის გავრცელების სურვილის შემთხვევაში, ასეთი კადრები ფილმში არ იქნებოდა.
— ბატონო ვახტანგ, პირადად თქვენ რამ შეგძრათ ყველაზე მეტად, რაც ცხინვალში ნახეთ და მოსმინეთ?
— შემძრა ნაკრძის მას-შტაბმა და ყველაფერმა იმან, რაც ფილმშია. ამას ბარდა, მოსაზრობა იმისა, რომ ქართველებმა ჩაიდინეს ეს დანაშაული, ცხოვრების წესით უფრო ახლოსაა ქართველებთან, ვიდრე ოსებს. სწორედ ამის გამო ჩვენი ქართული მხრიდან, ფაქტობრივად, არ ჩაცხრა აბრკიანი.

ვახტანგ კომახიძე:

«სანაკოვის პროექტის» მსგავსი ავანტიურის შემდეგ კონფლიქტის გაღვივება გაიწიდა

— ბატონო ვახტანგ, მას შემდეგ, რაც ცხინვალის რეგიონში ჩახვედით და ადგილობრივ ოფიციალურ შეხვედით, თქვენ ლამის სამშობლოს მოღალატედ შეგრაქვეს...
— სწორედ ასეთი შერაცხვების საშუალებით უპირისპირდება ავტორიტარული რეჟიმი სანაქალაქურ აზრს. ასეთი იარაღების გამოყენებით იშორებდა საზოგადოების ერთ ნაწილს და ატერორებდა დანარჩენს ბოლშევიკური, ნაციონალური ფაშისტური რეჟიმები. თავისუფალ საზოგადოებებში ასეთი მეთოდებს ხელისუფლება ვერ მიმართავს.
— რამ გაიძულათ და რატომ ჩათვალეთ საჭიროდ, რომ ჩასულიყავით ცხინვალში? პირადად ჩემთვის შოკის მომგვრელი იყო ფილმი „ესეც ჩვენი მოგებული ომი“... დღევანდელი გადასახედიდან (შესაძლოა, როდესაც ფილმზე მუშაობდით, ემოციები გაბრბობდა) არ ფიქრობთ, რომ ამ ფილმში მართლაც არის ელემენტები, რითაც მტრის ნისქელებზე ასხამთ წყალს?
— გულწრფელობის სერთიფიკატი არ არსებობს და მიმაჩნია, რომ არაკორექტულია გულწრფელობის მოთხოვნა, მაშინ, როცა შესაბამისი ეჭვის საფუძველი არ ჩანს!
— საბჭოთა, ქართული, სურსათის პრობლემის მიზეზი ისაა, რომ ქართული საზოგადოების მნიშვნელოვანი ნაწილი ამ საკითხს უსასაუპყრობრივი პოლიტიკური ცნობი-

რავით უდგება. საბჭოთა კავშირის ნგრევის პერიოდში ქართულმა პოლიტიკურმა წარმომადგენლებმა დაინიშნა სტრატეგიის დაინერგვა, რომ ოსები ცხოვრობდნენ და უ. და რომ ამის გამო მათ მოქალაქეული პოლიტიკური მოთხოვნები უნდა ჰქონოდათ.
ფაქტობრივად, საბჭოთა კავშირის დაშლის შემდეგ სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის ტერიტორიაზე ყმაბი კი არა, საქართველოს სრულფასოვანი მოქალაქეები ცხოვრობდნენ, რომლებიც დაიბადნენ და გაიზარდნენ ამ ტერიტორიაზე, რომელთა უდიდესი ნაწილი თავისი თვითმყოფადობით ინტეგრირებული იყო ქართულ კულტურასა და ტრადიციებში. საქართველო მათი სამშობლო იყო და სრული უფლება ჰქონდათ, ჩამოეყალიბებინათ კანონიერი პოლიტიკური მოთხოვნები. ჩვენი ურთიერთობების უპირველესი მთავარი სწორედ ქართული პოლიტიკოსების მიერ დანერგული სტრატეგიები იყო ალმონდრა, რასაც მოჰყვა ნაციონალისტური ალტერნატივი ორივე მხრიდან.

ცხადია, ამ პროცესში თავი იჩინა რუსეთის როლი, რომელიც თავის მხრივ, ავტონომიების ხარჯზე სამხრეთ კავკასიაში გავლენის შენარჩუნებას ცდილობდა, რათა არ დაეშვა მის საზღვრებთან ჩრდილოატლანტიკური ბლოკის დაახლოება. სრული რეალობა იყო ისიც, რომ ვარშავის სამხედრო ბლოკი ავტონომიური ტერიტორიების სრულიად დამაკმაყოფილებელ უსაფრთხოებას სისტემას წარმოადგენდა, რადგან, ნატოსა და ვარშავის ბლოკის დაპირისპირების მიუხედავად, ფორმალური უსაფრთხოება უზრუნველყოფილი იყო და მავნიდელი პროპაგანდის საშუალებების წყალობით დასავლური სამხედრო უსაფრთხოების სისტემა მსოფლიოდ და მსოფლიოდ მტრის სახეს წარმოადგენდა. იმის ნაცვლად, რომ ჩვენ ვგეგმოდით მათთან კომუ-

ნიკაცია, ქართულმა პოლიტიკამ ავტონომიური ტერიტორიაზე არსებული საზოგადოებრივი აზრის უზრუნველყოფის გზით აიღო ისეთი პოლიტიკური კურსი, რომელიც არ იყო გააზრებული რეპროდუქციის და სამაგობლო უსაფრთხოების მომზადების მიზნით და ჩვენ ისინი მოვინახულეთ.
— თუ სწორად მახსოვს, თქვენ გქონდათ შესაძლებლობა, შეხვედროდით და გასაუბროდით რიგით მოქალაქეებს, როგორია მათი დამოკიდებულება ქართველებისადმი? როგორ გგონიათ, ქართველთა ოს ხალხს შორის ერთმანეთთან მისასვლელი ხიდი სრულად დაინვა 2008 წელს?
— შეხვედრის დასაწყისში მათთან რუსულად ვლაპარაკობდით, შემდეგ — ქართუ-

შესახებ, თუ ის დამაჯერებელია, და არც ის მესმის, რატომ ასხევენთ მას, თუ მისი არ გჯერათ?! იქნებ, იმის მაგალითები გაქვთ, რომ შევიცარიის სხვა ქვეყნის აგენტებს იზარებს?
ცხინვალში კი, რა თქმა უნდა, დამხვდნენ როგორც ჟურნალისტს. რაც შეეხება ადგილობრივ ოფიციალურ შეხვედრას, მათ ჩვენ შეხვედით დაკავებული ქართველი არასრულწლოვანების მონახულების მიზნით და ჩვენ ისინი მოვინახულეთ.
— თუ სწორად მახსოვს, თქვენ გქონდათ შესაძლებლობა, შეხვედროდით და გასაუბროდით რიგით მოქალაქეებს, როგორია მათი დამოკიდებულება ქართველებისადმი? როგორ გგონიათ, ქართველთა ოს ხალხს შორის ერთმანეთთან მისასვლელი ხიდი სრულად დაინვა 2008 წელს?
— შეხვედრის დასაწყისში მათთან რუსულად ვლაპარაკობდით, შემდეგ — ქართუ-

ავღანეთიდან ჯარებს საფრანგეთში დაიწყებს
ავღანეთიდან ჯარების გაყვანას აშშ-თან ერთად საფრანგეთიც დაიწყებს. ამის შესახებ საფრანგეთის პრეზიდენტმა ნიკოლა სარკოზიმ განაცხადა. ფრანგული არმიის გაყვანა შეთანხმებული იქნება ამერიკული ჯარების გაყვანის გრაფიკთან. ამასთან, საფრანგეთის ჯარების რაოდენობის შემცირება ავღანეთში შეთანხმებული იქნება კოალიციის სხვა მოკავშირეებთან და ადგილობრივ ხელისუფლებასთან. ამ დროისთვის ავღანეთში საფრანგეთის 4 ათასამდე ჯარისკაცია. 2001 წლიდან დღემდე ავღანეთში 62 ფრანგი ჯარისკაცი დაიღუპა.

ავღანეთიდან ჯარებს საფრანგეთში დაიწყებს
ავღანეთიდან ჯარების გაყვანას აშშ-თან ერთად საფრანგეთიც დაიწყებს. ამის შესახებ საფრანგეთის პრეზიდენტმა ნიკოლა სარკოზიმ განაცხადა. ფრანგული არმიის გაყვანა შეთანხმებული იქნება ამერიკული ჯარების გაყვანის გრაფიკთან. ამასთან, საფრანგეთის ჯარების რაოდენობის შემცირება ავღანეთში შეთანხმებული იქნება კოალიციის სხვა მოკავშირეებთან და ადგილობრივ ხელისუფლებასთან. ამ დროისთვის ავღანეთში საფრანგეთის 4 ათასამდე ჯარისკაცია. 2001 წლიდან დღემდე ავღანეთში 62 ფრანგი ჯარისკაცი დაიღუპა.

ავღანეთიდან ჯარებს საფრანგეთში დაიწყებს
ავღანეთიდან ჯარების გაყვანას აშშ-თან ერთად საფრანგეთიც დაიწყებს. ამის შესახებ საფრანგეთის პრეზიდენტმა ნიკოლა სარკოზიმ განაცხადა. ფრანგული არმიის გაყვანა შეთანხმებული იქნება ამერიკული ჯარების გაყვანის გრაფიკთან. ამასთან, საფრანგეთის ჯარების რაოდენობის შემცირება ავღანეთში შეთანხმებული იქნება კოალიციის სხვა მოკავშირეებთან და ადგილობრივ ხელისუფლებასთან. ამ დროისთვის ავღანეთში საფრანგეთის 4 ათასამდე ჯარისკაცია. 2001 წლიდან დღემდე ავღანეთში 62 ფრანგი ჯარისკაცი დაიღუპა.

ავღანეთიდან ჯარებს საფრანგეთში დაიწყებს
ავღანეთიდან ჯარების გაყვანას აშშ-თან ერთად საფრანგეთიც დაიწყებს. ამის შესახებ საფრანგეთის პრეზიდენტმა ნიკოლა სარკოზიმ განაცხადა. ფრანგული არმიის გაყვანა შეთანხმებული იქნება ამერიკული ჯარების გაყვანის გრაფიკთან. ამასთან, საფრანგეთის ჯარების რაოდენობის შემცირება ავღანეთში შეთანხმებული იქნება კოალიციის სხვა მოკავშირეებთან და ადგილობრივ ხელისუფლებასთან. ამ დროისთვის ავღანეთში საფრანგეთის 4 ათასამდე ჯარისკაცია. 2001 წლიდან დღემდე ავღანეთში 62 ფრანგი ჯარისკაცი დაიღუპა.

ავღანეთიდან ჯარებს საფრანგეთში დაიწყებს
ავღანეთიდან ჯარების გაყვანას აშშ-თან ერთად საფრანგეთიც დაიწყებს. ამის შესახებ საფრანგეთის პრეზიდენტმა ნიკოლა სარკოზიმ განაცხადა. ფრანგული არმიის გაყვანა შეთანხმებული იქნება ამერიკული ჯარების გაყვანის გრაფიკთან. ამასთან, საფრანგეთის ჯარების რაოდენობის შემცირება ავღანეთში შეთანხმებული იქნება კოალიციის სხვა მოკავშირეებთან და ადგილობრივ ხელისუფლებასთან. ამ დროისთვის ავღანეთში საფრანგეთის 4 ათასამდე ჯარისკაცია. 2001 წლიდან დღემდე ავღანეთში 62 ფრანგი ჯარისკაცი დაიღუპა.

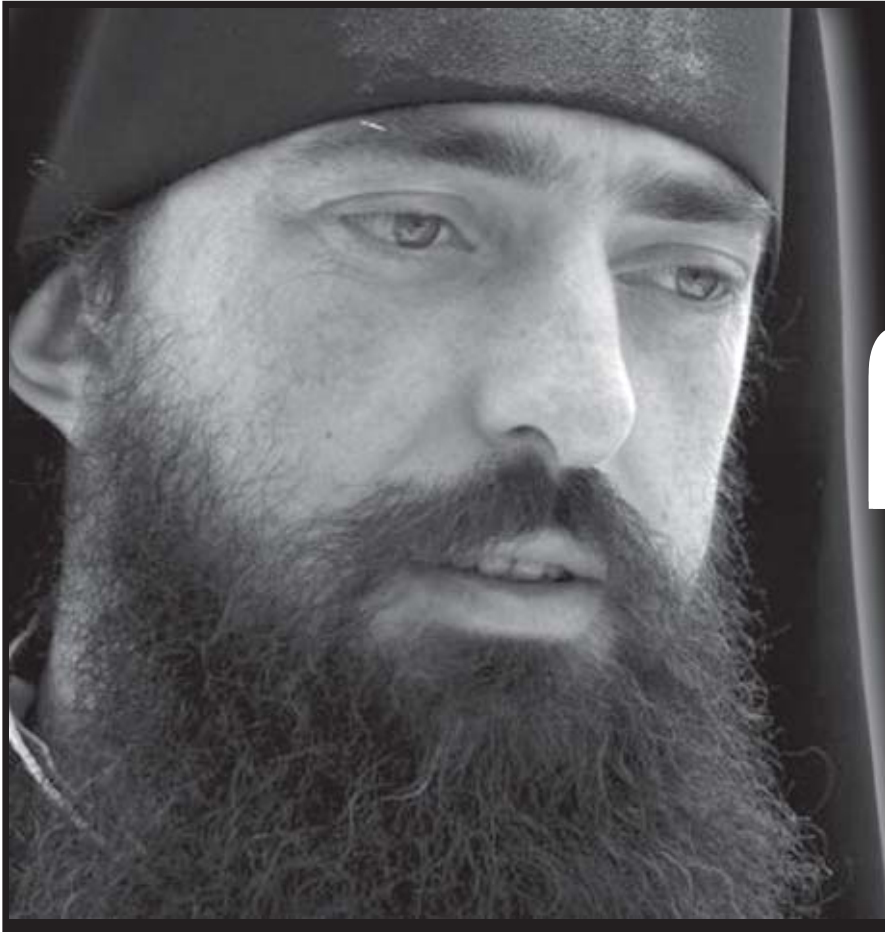
ავღანეთიდან ჯარებს საფრანგეთში დაიწყებს
ავღანეთიდან ჯარების გაყვანას აშშ-თან ერთად საფრანგეთიც დაიწყებს. ამის შესახებ საფრანგეთის პრეზიდენტმა ნიკოლა სარკოზიმ განაცხადა. ფრანგული არმიის გაყვანა შეთანხმებული იქნება ამერიკული ჯარების გაყვანის გრაფიკთან. ამასთან, საფრანგეთის ჯარების რაოდენობის შემცირება ავღანეთში შეთანხმებული იქნება კოალიციის სხვა მოკავშირეებთან და ადგილობრივ ხელისუფლებასთან. ამ დროისთვის ავღანეთში საფრანგეთის 4 ათასამდე ჯარისკაცია. 2001 წლიდან დღემდე ავღანეთში 62 ფრანგი ჯარისკაცი დაიღუპა.

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ნაზისიერი მღვდელმთავრისაც ხომ შეუძლია, რომ სიმატელე უთხრას თავის სამსახურს თავის ეპარქიაში? ნაზისიერი მღვდელმთავრისაც შეუძლია თავის უზანდობი, თავის ძალადობრივ თავისი მართლად სიტყვა ამაგიერიდან გააგონოს მკაცრად? რატომ პირადად შიში აქვს ვინაში? უფლის გვეშინოვს, უფლის, ჩვენი პარასტოიკი სემონილის, ჩვენი ცოდვების გამომწვევი, ვისაც სურვილი აქვს, ყველას შეუძლია სიმატელე თქვას, რომ 26 მაისის ღამე იყო დანაშაული ამ შემთხვევაში, ვინც უნდა იყო ხელისუფლებაში, უნდა ახსილო... რადგან უფალი მეფობს ამ ქვეყანაზე და არა ვიღაც ხელისუფალი!

მეუფე ეფრემი (ბოლნელი ეპისკოპოსი): ქალის რთული ჩვენი უზენაესის მდგომარეობა!

„საქართველო და მსოფლიო“ აგრძელებს ბოლნელ ეპისკოპოსთან, მეუფე ეფრემთან (გამრეკელიძე) საუბრების ციკლს, რომელსაც უძღვება გაზეთის „მახვილი მესიისა“ მთავარი რედაქტორი შორენა სინარულიძე.

გაგრძელება. დასაწყისი იხ. „საქართველო და მსოფლიო“ №22

— მეუფე ეფრემ, თქვენ ბრძანებთ, რომ ერთადერთი ინსტიტუტი, რომელიც საზოგადოების ნდობას ჯერ კიდევ ინარჩუნებს, ეკლესიაა. ალბათ, ასე ძალუმიად ამიტომაც ცდილობენ მისი ავტორიტეტის შელახვას. სომ არ მიიჩნევთ, რომ საპატრიარქოს სიჩუმე, გნებავთ გაურკვეველი განცხადებები 26 მაისის ღამესთან დაკავშირებით, წმინდა სინოდის ავტორიტეტს ჩრდილს აყენებს, რაც, რა თქმა უნდა, ეკლესიის არაკეთილმოხურებაა წინაპირი, რომელიც ახდის, რაც, არა მგონია, სიკეთის მომტანი იყოს...

— ძალიან რთულია ჩვენი უწმინდესის მდგომარეობა. ხშირად, ასეთ რთულ ვითარებაში, ცვდილობს, ჩემი თავი მის ადგილას წარმოვიდგინო და ვფიქრობ, თავად როგორ ვიტყვოდი, როგორ მოვიქცეოდი და მთელი სისასვისით ვგრძობო ენით აუნერგელ სიმძიმეს... თავსწინ თითქმის ჯოჯოხეთური მდგომარეობა წარმომიდგება ხოლმე — ეს არის მისი ჯვარცმა! წარმოვიდგინებ, უწმინდესის ერთი სიტყვა რამდენად წონადია და როგორ ელოდება ერიც და ბერიც! რამდენად სწორად უნდა თქვას თითოეული სიტყვა, რომ იმ ერთმა სიტყვამ კი არ გათიშოს, არამედ გააერთიანოს ერი და ღმერთმა ნუ ქნას, მისი ეს სიტყვა სწორად არ გაიგოს ან ერთმა, ან მეორემ მხარეში. ამან შეიძლება ერთი ტრაგედია გამოიწვიოს! ეკლესია ყოველთვის ცდილობს, ვინმეს მხარე კი არ დაიჭიროს, არამედ სიმატელის, ჭეშმარიტების მხარეს დადგეს, მაგრამ ხანდახან უჭირთ ამ ჭეშმარიტების სწორად დანახვა და დაუმასხურებლად „მიანერგენ“ რომელიმე მხარის — ან მთავრობის, ან ოპოზიციის მხარედაჭერას. უდიდესი სულიერება სწორედ ის არის, რომ ორივე მხარეს, როგორც უნდა აშავებდეს იგი, ისე შეხედოს, როგორც შენს შეილს. და მესმის, როგორ სტკივა უწმინდესს ყველა ადამიანი, განურჩევლად იმისა, თუ სად დგას იგი.

— კიდევ ერთხელ ჩავგეხებო: საპატრიარქოს მხრიდან იყო თუ არა ხმახმალა დასაგმობი ხელისუფლების ქმედება 26 მაისის ღამეს? და მისმა სიჩუმემ მიაყენა თუ არა ჩრდილი ეკლესიის, საპატრიარქოს, წმინდა სინოდის ავტორიტეტს?

— რა თქმა უნდა, 26 მაისის ღამე ერთმნიშვნელოვნად დასაგმობი იყო! უნდა დაგმობილიყო ცოდვა ძალადობისა, მკვლელობისა... ასეთი სისასტიკისა. რა მნიშვნელობა აქვს, რომელი მხარე ჩაიდენს ამ სისასტიკეს? ჩვენთვის ხომ ყველას სიცოცხლე ერთნაირად ძვირფასია?! მე მჯერა, მოსახლეობა ეკლესიიდან არ ელოდა პოლიტიკურ განცხადებებს (და ეს ასეც უნდა იყოს), მაგრამ როგორ შეიძლება, ადამიანი უყურებდე, როგორი სიძულვილითა და სისასტიკით ურტყამს და სასიკვდილოდ იმეტებს ათი სპეცრაზმელი ერთ ხე-

ლემპერულ კაცს (კიდევ გეუბნებით, მნიშვნელობა არ აქვს, ვინ რომელ მხარეს დგას) და ეს არ დაგმო! რაც სათქმელია, უნდა ითქვას — თეთრზე თეთრი უნდა ვთქვათ და შავზე — შავი! როცა ასეთი საშინელი რამ ხდება, როცა ადამიანი ასე უმონყალოდ, ასეთი სისასტიკით ეპყრობა ადამიანს, ქართველი ქართველს, ამაზე დუმილი არ შეიძლება!

— იცით, მეუფე ეფრემ, იმ პერიოდში, კარგად მახსოვს, ხალხი ხმამალა ამბობდა: „ბოლოს და ბოლოს რა უნდა მოხდეს, რომ ეკლესიამ ხმა ამოიღოს? როდემდე? სანამ ჩვენი სისხლის მდინარეებით არ წაიღებება საქართველო? რას ვერ თმობენ ეკლესიის მხარეში — ჯიბებს, კეთილდღეობას, კომფორტს, მდიდრულ ცხოვრებას? ისინი ხომ იმისთვის არიან იქ, რომ სიმატელეს, ქრისტეს, ერთ მსახურს? და როდესაც ხედილობთ იმისი, ვისაც უკვე მდიდრული ავტომობილები დადამსოფლიოდას, რომელი პირი აღინიანებს, რადგან ახსენდება, როცა შეილი ცემით მოუკლეს, მაშინ ეკლესია დუმდა.

— ყოველ ადამიანში მეტ-ნაკლებად არის ეგოიზმი და ასეთ ვითარებაში მასში თვითგადარჩენის ინსტინქტი იღვიძრება... და აღარ უნდა „აირიოს“ თავისი საკუთარი „დამსვიდე-ბული“ სიცოცხლე...
...და ასე, ვეღარ ელევამ კომფორტულ ცხოვრებას და ფიქრობს, რომ ოღონდ მას არაფერი ეტკინოს, მის ოჯახს არ დაემუქროს საფრთხე და დუმს! ამის საპირისპირო თვისება კი თავგანწირვაა, რასაც ადამიანს რწმენა, ღვთის სიყვარული აძლევს; სამწუხაროდ, ერიც და ბერშიც თავგანწირვის მუხტი შემცირდა და „თვითგადარჩენის“ ინსტინქტმა წამოიწია წინა პლანზე... ამიტომაცაა, „სანამ მე და ჩემს ოჯახს არ შეგვეხება, მანამდე გავჩუმდები“-ს პრინციპით ცხოვრობს ერიც და ბერიც, სამწუხაროდ!

— ანუ, რაც ბერი, ის ერი? თუ პირიქით — რაც ერი, ის ბერი?

— ეს ზიარტურტელივითაა და დასაძალი არცაა. ჩვენი ერის არსებობის მანძილზე ყოველთვის ასე იყო — აინვედა სულიერების დონე ბერ-მონაზვნობაში? ეს ავტომატურად ვრცელდებოდა ერზეც... სწორედ ამის გამო ჩატარდა რუის-ურბნისის საეკლესიო კრება! დაეით აღმაშენებელმა დაინახა, რომ როგორც კი დაეცა სულიერება და ზნეობრიობა ბერში, ეკლესიაში, ავტომატურად აირია, დეგრადაციისკენ წავიდა მთელი ქვეყანა, მთელი ერი! ასე რომ, ეკლესია, სასულიერო დასი არის წამყვანი, ერის სულიერი ლოკომოტივი, ჩირაღდანი და თუ წინ მიმავალ გზაზე ის ჩაიჭირა, ყველა — ერიც და ბერიც, რა თქმა უნდა, სიბნელებში აღმოჩნდება, დაიბნევა. ამიტომაც ვალდებული ვართ, მის ყოველთვის სიმატელე ვუთხრათ და ყველაფერ თავისი სახელი დაპარებაში! კიდევ ერთხელ ხმახმალა და მკაფიოდ ვიტყვი — 26 მაისის ღამე იყო ბოროტება! ცოდვა!

— მაშინ, როდესაც ლუკა კურტიანიძე, სოლოჯაჩვილი და ადაბატიძემ, ადამიანები, რომლებმაც უამრავი სიხარული მიანიჭეს ქვეყანას (შეიძლება ზოგიერთს, იმ მიტიგზე მდგომს დასწამო რაღაც ანგარება, მაგრამ განა რა ჰქონდა გასაჭირი ამ ადამიანებს და მათნაცი კიდევ ბერს, თუ არა ქვეყნის ტყვეობილი და ტრაგედია?), ხალხი მთავრობისგან და საერთოდ პოლიტიკოსებისგან პასუხს აღარ ელოდება, აღარ სჯერა მათი. ერთადერთი საყრდენი, რაზეც ეროვნული ცნობიერება დგას, ეს ეკლესიაა. და საკუთარი, აზრის მკაფიოდ არგამოხატვით მრევლის უდიდეს ნაწილში ეკლესიის ავტორიტეტს ჩრდილი თუ მიადგა?

— ასეთ რთულ ვითარებაში ადამიანები ეკლესიას ყოველთვის ბოლო იმედის თვალთ შეჭყურებენ, რადგან სხვაგან აღარადაა შევლა. ვითომ შეიცვალა მთავრობა, დადგა რომელიმე პოლიტიკური ძალის გვერდით, მაგრამ ყველა შემთხვევაში მაინც მოტყუებული დარჩა! ხალხი ერთადერთ ხსნას, შევლას, სიმატელეს მხოლოდ ეკლესიისგან ელოდება, ამიტომ ეს ხმა ზარის რეკავსავით უნდა ისმოდეს ეკლესიიდან! რაც საზილმებელია, მკაფიოდ, დაუფარავად, შეულამაზებლად უნდა ვამხილოთ; რაც სათქმელია, უნდა ითქვას, ოღონდ ყოველგვარი სიყალბის გარეშე!!! თუმცა, არც თუ იშვიათად, თუ ვინმემ სიმატელე თქვა, მის ნათქვამს ხანდახან ირონიით იღებენ ხოლმე ერშიც და ბერშიც!... სამწუხაროდ!..

...მერე სხსნაფოდ გამოჩნდებიან მკანეი ეპარნაზა, აუცილავლად ტაპარში, სანთლით ხელში და რატომაც ვიძროვნა, რომ ამით ჩამოიტყვენ თავიანთი დანაშაულადმტყუალ ცოდვებს... რატომაც ვბონიათ, ასა ალვეილად დანიჯნება ხალხი, რომ ტაპარში შეხვედნის შემდეგ აირკმება ბარდაიძენი. ეს კატაბორია ადამიანებისა ცდილობს, რომ ეკლესია ნიღბად გამოიყენოს და ეს „ნიღბაში“ ეკლესიისთვისაა პარგად მოირობოს — ახლა სანთლი დანიჯნება და ანთო?! ამით ცდილობენ, რომ მასის თვალში მორფენად გამოჩნდნენ და ცოდვა ჩამოირაცონ?! მაგრამ ამ სისხლს რა ჩამოირაცხავს, მთა პიტისი არც აქ მოახსენებს მათ ეს ცოდვა და არც იქ. თუ ჭეშმარიტი, ცრემლიანი სინანული არ ეძებათ. საერთოდ, როგორ სძინავთ ღამე, არ მისმის!

უბრალოდ, იმის თქმა მინდა, რომ ეკლესია უშიშრად უნდა ამბობდეს თავის სათქმელს, ვისაც, როგორ ავტორიტეტსაც უნდა ეხებოდეს ეს. ერთი სიტყვით, შიში არ უნდა იყოს! დღეს კი რალაციონარად ეს შიში სინდროშია თითქოს.
— ანუ ეკლესია დღეს დაშინებულია, მეუფე ეფრემ?
— ეკლესია მთლიანად დიდი და ფართო ცნებაა, მე ვამბობ ცალკეულ პიროვნებებზე. ვინ ვის უკრავს დღეს პირს? გასაგებია, რომ პატრიარქის სიტყვას დიდი წონა აქვს და მას ანგარიშს ვუწვევთ; ველოდებით, რომ რთულ ვითარებაში პირველი სიტყვა მაინც მაინც მან უნდა თქვას. თუმცა ნაზისიერი მღვდელმთავრისაც ხომ შეუძლია, რომ სიმატელე უთხრას თავის სამსახურს თავის ეპარქიაში? ნაზისიერი მღვდელმთავრისაც შეუძლია თავის უზანდობი, თავის ძალადობრივ თავისი მართლად სიტყვა ამაგიერიდან გააგონოს მკაცრად? რატომ პირადად შიში აქვს ვინაში? უფლის გვეშინოვს, უფლის, ჩვენი პარასტოიკი სემონილის, ჩვენი ცოდვების გამომწვევი, ვისაც სურვილი აქვს, ყველას შეუძლია სიმატელე თქვას, რომ 26 მაისის ღამე იყო დანაშაული ამ შემთხვევაში, ვინც უნდა იყო ხელისუფლებაში, უნდა ახსილო... რადგან უფალი მეფობს ამ ქვეყანაზე და არა ვიღაც ხელისუფალი!

სახელმწიფო შეიქვება „აუხინ“, მაგრამ ჩაგინად იქნება იგი ქართული, ან იქნება კი საერთოდ, საქითხავია... რად გვიჩნდა აღგვიანებლობა, თუ სული ნაგვიანება, შეიყვანება?

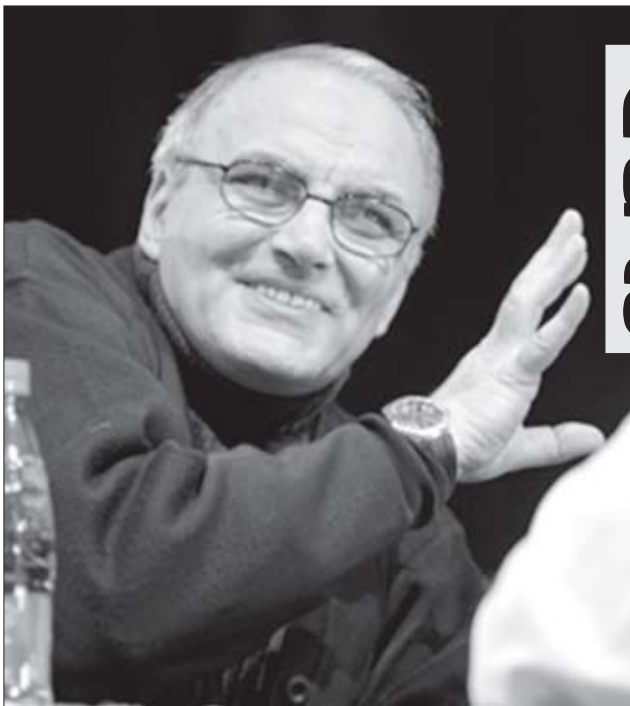

გეორგიული მსოფლიო

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

„ერთ რამეში ვარ დარწმუნებული, თუ თეატრზე შევჩერდებით: ნებისმიერ შემთხვევაში თეატრს ერთ-ერთი ძირითადი ფუნქცია არ უნდა დაეკარგოს — მაყურებელზე ემოციური ზემოქმედების უნარი. თუ ეს არ ხდება, მაშინ ჩვენ ალბათ ვეპაქმს სალაპარაკო. მაგრამ თუ ხდება, თუნდაც ჩვენი დროის დაუშვებელი ფორმაშიც კი, უკვე ყურადღების ღირსია. მოულოდნელს რა სჯობია. მაგრამ იაფფასიანი და ფუყა მიუღებელია“.

რატომ უნდა ყოფილიყო საბჭოთა კავშირის დროს ქართული ენა გახილული მაღალ დონეზე, ვიდრე დღეს არის?

რასაც ფიქრობენ, ისაა ქვეშეობა, დანარჩენს დავახსნიოთ თავს ლაფი.

— ეს-ესაა თქვით, რომ ხელოვნება ვერ შეცვლის ცხოვრებას, მაგრამ ის იდენტური შოუები, რომლებიც საქართველოში იმართება, ხომ რყენის, არღუნებს, აპრიმიტიულებს ახალ თაობას? ესე იგი, ცვლის...

— ხელოვნებაზე რომ გადავიდეთ, მაგალითად, მუსიკალურ ხელოვნებაზე, რომელი თბილისია თქვენთვის უფრო ახლობელი — იტალიური ოპერების მელოდიები რომ ისმობდა ქალაქის ქუჩებში თუ თანამედროვე როკი და რეპი?

— კონსერვატორი ხართ თუ რეფორმატორი?

— კონსერვატორი ვარ იმაში, რა ფუნქციაც აკისრია თეატრს. ავანგარდში არასოდეს ვიყავი. საერთოდ არ ვარ რევოლუციის მომხრე — არც პოლიტიკაში, არც ხელოვნებაში. ევოლუციის მომხრე ვარ. რაში ვარ, იცით, კონსერვატორი? ჩემი სპექტაკლიდან რომ გახვალ, არ უნდა თქვით, რა იყო ეს? ვერაფერი გავიგე. რა უნდოდა საერთოდ და რატომ მიგვიწვია თეატრი?

— თქვენს თეატრში რატომ იმართებენ იმდენი ხანგრძლივი სპექტაკლები?

— კონსერვატორი კი ვარ, მაგრამ ჩამორჩენილობაზე საშინელი არაფერი არსებობს. ვცდილობ, ჩემი ბატონო, თორემ ვახერხებ-მეთქი, ხომ არ ვამბობ!

— აფუჭებს. გაფუჭება ადვილია. მე შეჩვენება... მეჩვენება ზრდილობის გამო გითხარით, თორემ დარწმუნებული ვარ, რომ ეს მსოფლიო ტენდენციაა.

მთელი რუსეთი, ხელოვანთა რუსეთი, ასე ვთქვათ, იმავს ტირის. იმავე განგაშს ტყებს. ევროპასაც იგივე ანუხებს.

— დეგრადაცია ხდება?

— რაღაც იოლდება. გაცილებით ჭარბი ხდება პროდუქცია, რომელიც ერთნიშნა აღქმავა გათვლილი. და არა ჩალდრება-ჩაყურყურებაზე; არა იმაზე, რომ იფიქროს ადამიანმა, არამედ ერთნიშნად ალიქვას.

— სამანიშვილის დედა-ნაცვალს დადგამთ ახლა?

— არა. ძალიან კარგი სპექტაკლი იყო. მაღლობა რობერტ სტურუას, ვისთან ერთად ჩვენს ახალგაზრდობაში დავედგით ეს სპექტაკლი. თავის დროისთვის კარგი იყო, ახლა — არა. ხანდახან ბედი რომ გაგიმართლებს და რაღაც რომ გამოგივა, დაახლოებული, აღარ უნდა დაუბრუნდე!

— დეგრადაცია ხდება?

— რაღაც იოლდება. გაცილებით ჭარბი ხდება პროდუქცია, რომელიც ერთნიშნა აღქმავა გათვლილი. და არა ჩალდრება-ჩაყურყურებაზე; არა იმაზე, რომ იფიქროს ადამიანმა, არამედ ერთნიშნად ალიქვას.

— თქვენს თეატრში რატომ იმართებენ იმდენი ხანგრძლივი სპექტაკლები?

— კონსერვატორი კი ვარ, მაგრამ ჩამორჩენილობაზე საშინელი არაფერი არსებობს. ვცდილობ, ჩემი ბატონო, თორემ ვახერხებ-მეთქი, ხომ არ ვამბობ!

— სამანიშვილის დედა-ნაცვალს დადგამთ ახლა?

— არა. ძალიან კარგი სპექტაკლი იყო. მაღლობა რობერტ სტურუას, ვისთან ერთად ჩვენს ახალგაზრდობაში დავედგით ეს სპექტაკლი. თავის დროისთვის კარგი იყო, ახლა — არა. ხანდახან ბედი რომ გაგიმართლებს და რაღაც რომ გამოგივა, დაახლოებული, აღარ უნდა დაუბრუნდე!

სანდახან ვოიჩროვ, რომ შეიძლება ჩვენ ვართ ბოლო თაობა, რომელმაც სიტყვით მივიღეთ განათლება. ესანი გაემოსახულა ირანში. იმ განათლებულაზეც ხშირად სიტყვია, აბა, სად წავიკვლი სიტყვის გარეშე, მაგრამ... არ ვიცი, კარგია ეს თუ ცუდი.

— თქვენს თეატრში რატომ იმართებენ იმდენი ხანგრძლივი სპექტაკლები?

— კონსერვატორი კი ვარ, მაგრამ ჩამორჩენილობაზე საშინელი არაფერი არსებობს. ვცდილობ, ჩემი ბატონო, თორემ ვახერხებ-მეთქი, ხომ არ ვამბობ!

— სამანიშვილის დედა-ნაცვალს დადგამთ ახლა?

— არა. ძალიან კარგი სპექტაკლი იყო. მაღლობა რობერტ სტურუას, ვისთან ერთად ჩვენს ახალგაზრდობაში დავედგით ეს სპექტაკლი. თავის დროისთვის კარგი იყო, ახლა — არა. ხანდახან ბედი რომ გაგიმართლებს და რაღაც რომ გამოგივა, დაახლოებული, აღარ უნდა დაუბრუნდე!

ისინი, ჩვენი შვილების და, უფრო მეტად შეილიმეილები თაობა, რომ ბევრად უფრო ინფორმირებულია, ვიდრე მე და თქვენ მათ ასაკში ვიყავით, ფაქტია.

შეიძლება, ნიგანს ჩვენ უფრო მითად ვუძღვრებოდით, ძველმანის ამოცნობა ჩვენ უკვე ვიცოდით. ესანი ტექსტის ანაბარ არის.

კი არ ვპატივსიკვამ, ვამბობ, რომ ვინც ვიცოდით... ანაბარ არის, ჩვენი ინტერესები და ვაფლობდით. ესანი ტექსტის ანაბარ არის.

— თქვენს თეატრში რატომ იმართებენ იმდენი ხანგრძლივი სპექტაკლები?

— კონსერვატორი კი ვარ, მაგრამ ჩამორჩენილობაზე საშინელი არაფერი არსებობს. ვცდილობ, ჩემი ბატონო, თორემ ვახერხებ-მეთქი, ხომ არ ვამბობ!

— სამანიშვილის დედა-ნაცვალს დადგამთ ახლა?

— არა. ძალიან კარგი სპექტაკლი იყო. მაღლობა რობერტ სტურუას, ვისთან ერთად ჩვენს ახალგაზრდობაში დავედგით ეს სპექტაკლი. თავის დროისთვის კარგი იყო, ახლა — არა. ხანდახან ბედი რომ გაგიმართლებს და რაღაც რომ გამოგივა, დაახლოებული, აღარ უნდა დაუბრუნდე!

«სანდახან ვოიჩროვ, რომ შეიძლება ჩვენ ვართ ბოლო თაობა, რომელმაც სიტყვით მივიღეთ განათლება. ესანი გაემოსახულა ირანში. იმ განათლებულაზეც ხშირად სიტყვია, აბა, სად წავიკვლი სიტყვის გარეშე, მაგრამ... არ ვიცი, კარგია ეს თუ ცუდი.»

ესაუბრა არაპე სანდახან

რენანსანსი ლავინიანიანი
საანჯორიკო ბიურო

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

საპარტიოლოს დღევანდელი ხელისუფლების მიერ უზულებელყოფილია, იზნორირებულია ბაღი ქართული ენისა, მისი კონსტიტუციური სტატუსი, როგორც სახელმწიფო ენისა; მისი დაცვისა და გავრცელებისთვის მოწოდებული, ისედაც მნიერი საკანონმდებლო ბაზა მთლად აბუჩადანა აბდებული რომორც ძველის საკანონმდებლო და აღმასრულებელი ხელისუფლებისგან, ასევე და კიდევ უფრო მეტად — ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოთა მხრიდან.

რამდენიმე შეკონკრეტოება ხელისუფლების მოტაზუა ურნალისტებს

ლევან ლავინიანი უფლებადამცველია. ჩვენთან ყველას და ყველაფერს უფლებებს არღვევენ. ქართული ენის უფლებებსაც არღვევენ ყველა და ყველგან, ამ უფლებებს კი უკვე ათწლეულებია ბატონი ლევანი იცავს ტელევიზიით გამოსვლებისას, საგაზეთო პუბლიკაციებით, საჯარო თუ პირისპირ შეხვედრებისას, მოკლედ ყველგან. ერთხანს ენის სახელმწიფო პალატასაც ხელმძღვანელობდა, რომელიც მისი თაოსნობით შეიქმნა. თუკი წინათ მსმენელ-გამგონი მაინც ჰყავდა, ახლა ბატონ ლევანს საზრუნავი მოემატა — სახელმწიფო მოხელეებსა და ჟურნალისტებს „დიდი ცილობა“ აქვთ ქართული ენის შერყვის საქმეში. ლევან ლავინიანი იბრძვის თავისი დაცვის ქვეშ მყოფის უფლებების აღსადგენად. თუმცა მშობლიური ენის მიმართ ზრუნვა მხოლოდ მისი კი არა, თითოეული ჩვენგანის საზრუნავია. ამიტომაც „საქართველო და მსოფლიო“ სიახლოვებით უთმობს საგაზეთო ფართობს ენის მოტაზუამენს და ამიერიდან კვირაში ერთხელ ერთად შევებრძობებით ქართული ენის მოძულებს. თქვენც გამოგვყვივით!

2011 წლის 10 იანვარს გაზეთ „ქრონიკაში“ გამოქვეყნებულ წერილში გულწრფელად ვწუხები იმის გამო, რომ ჩვენი ენის დაცვისა და მოვლა-პატრონობის საქმე ქვეყნის ხელისუფალთაგან მთლიანად იგნორირებულია ანუ, ჩვენებურად რომ ვთქვათ, — უზულებელყოფილია, ოღონდ ეს ქართული ზმნა, რომელიც სიტყვა „ბული“ მონაწილეობს, ბოლო დროს იშვიათად გაისმის მასობრივ საინფორმაციო საშუალებებში (შემოკლებით „მედიას“ რომ ვეძახებთ), მის ადგილს კი ლათინური ignore-დან („არ ვიცი“) მომდინარე იგნორირება იკავებს; არადა, ამ უკანასკნელს საფუძვლად უდევს „არცოდნა“ (ignore), თითქოს იმიტომ ვერ მიაქცევ რაღაცას სათანადო ყურადღებას, რომ „არ იცოდი!“ ლექსიკონებში იგი განმარტებულია როგორც „უზულებელყოფა“ და მნიშვნელობით მასთანაა გათანაბრებული, მაგრამ, თუ კარგად დავაკვირდებით, უთუოდ დავინახავთ სხვაობას და თანაც — მნიშვნელოვანს: თითქოს „უზულებელყოფა“ იმიტომ კი არ ხდება, რომ „არ იცი“, არამედ — იმიტომ, რომ „ბულიდან არ მიიტანა“, უზულოდ მოიქცა, „ბულით თვალით ვირ (ან — არ!) შეხედა“, უზულოდ მოიქცა. ამას კი სხვანაირად „ბულბურილობაც“ ჰქვია. აფსუს! რა ფასად უდებელი განძის პატრონები ვართ და ჩვენ კი თვალი, გული და ყური („ბული-სურიც“ გავიხსენოთ!) თითქოს არცა გვეწოდები, სადღაც სხვადგან ვიყურებით. დიახ! საქართველოს დღევანდელი ხელისუფლების მიერ უზულებელყოფილია, იზნორირებულია ბაღი ქართული ენისა, მისი კონსტიტუციური სტატუსი, რომორც სახელმწიფო ენისა; მისი დაცვისა და გავრცელებისთვის მოწოდებული, ისედაც მნიერი საკანონმდებლო ბაზა მთლად აბუჩადანა აბდებული რომორც ძველის საკანონმდებლო და აღმასრულებელი ხელისუფლებისგან, ასევე და კიდევ უფრო მეტად — ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოთა მხრიდან. ამათ შორის კი „პირველობას“ ჯერჯერობით არავის უთმობენ დედაბუცის მხრივ და საბრძოლო. ამ ფონზე კი, რა გასაკვირია, რომ ხელისუფლებისთვის გუნდურუკისმკმეველი ტელეარხები, განსაკუთრებით ის სამი კომპანია („ჩვენ რომ ვიცით“) იჩენს ენობრივი პრობლემების მიმართ აღმაშფოთებელ უყურადღებობას. ჰოდა, იმას მოგახსენებდით, ამის შესახებ ვწუხებ-მეთქი და თან

კონკრეტული მაგალითიც მოვიშველიე. კერძოდ, ვუსაყვედურე ტელეარხების ხელმძღვანელებს, რომლებიც, დარწმუნებული ვარ, როგორც კი 14 აპრილი მოახლოვდება, მოინვევენ საგანგებო თათბირებს და დაავალდებენ ჟურნალისტებს, „ჯეროვნად ასახონ“ დედაენის დღისადმი მიძღვნილი მოვლენები, სპეციალურ გადაწყვეტა ვაფრუვებს მიამაგრებენ ხელისუფლების შტოთა მეთაურებს, ეს უკანასკნელი კი გულზე მჯილს დაირტყამენ და მალაღმადროვნად, ბანალური ტექსტებით შეგვახსენებენ 14 აპრილის ისტორიულ მნიშვნელობას, იქვე არც იმის დაეინფორმების საშუალებას მოგვცემენ, რომ აუცილებელია ვისწავლოთ ინგლისური, რათა უკეთ მოვემსახუროთ საქართველოში ჩამოსულ ასი ათასობით (მალე, ალბათ, — მილიონობით!) ტურისტსა და მოგზაურს. 15 აპრილიდან კი ჩვენ დედამა და კვლავ დავიწყებთ მივაცხადებ. იგი არც ხელისუფლებას დაახსენებდა, არც მანამდე, არ მომხდარა არც „რუსთა-ვი 2-სა“ და „იმედი“ და, მით უმეტეს, არაფერი მსგავსი არ გაჭაჭანებულა საზოგადოებრივი მაუწყებლის „პირველ არხზე“ (ცხადია, არც — „მეორეზე“) საქმე ისაა, რომ რეგულარულად შერყენის დროს, ბატონმა ოთარ ძირიამ თავისი გამოსვლა ასე დაამთავრა: „ზემოთ ხმაური ვახსენე და შეუძლებელია, ჯერ ამ ფრაზას ბავშვობა, რამეთუ ასეთს უკვე მასშტაბურად აქვს ადგილი მწერალთა საზოგადოებაშიც. შეგახსენებთ: მცირერიდანი გაზეთ „ქრონიკის“ გვერდებიდან, ამავე გა-

მცემში ერთი საშუალო (ბრჭყალებში) სინკლე პირადად ჩამ შესასხეპ ვიპოვნე და, რაღა დავმალო, ერთბა დამინტერესებ. თუ თქვენც დაგანტერესათ, მომდევნო საათში შემოგვიერთდით“ — (ბაზი ყველგან ჩემია, — ლ.ლ.) — მიმართა ტელემაყურებლებს; თუმცა, მე მთლად ბოლომდე ვერ გავიგე, როგორ უნდა შეეტყო ბატონ ძირიას, ამ საკითხით ტელემაყურებელი მართლა დაინტერესდა თუ არა?! უფრო მოსალოდნელია, რომ ეს ისე, ყანდათ თქვა. თუმცა გადაცემის წამყვანები კი ნამდვილად ნამოეგენ ბატონი ოთარის ინტრიგაზე: „ჩვენც დავიტრიალდით, ნამდვილად; იმედია, შენს საიდუმლოებას გაგვიმხელთ ერთი საათის უცვლელად, დაგვიღებთ ამისთვის“, — ბრძანა წამყვანმა ქალბატონმა, მას კვერი დაუკრა წამყვანმა ვაჟმაც და ბატონი ოთარი ერთი საათით დაგვემზივდობა. სანამ პრესის მიმომხილველი თავის „საშუალო (ბრჭყალებში) სინკლეს“ გაგვაცნობდეს, მიზანშეწონილად მიმაჩნია, ჟურნალისტს რამდენიმე მოსაზრება გაგვიზიარო ჩემ მიერ უკვე დამონებული ტექსტთან დაკავშირებით.

„ციტატა“ გერმანული სიტყვაა (სადაც ლათინურიდან შესულა) და ასე განიმარტება: „რამე ტექსტიდან უცვლელად, სიტყვა-სიტყვით მოყვანილი ადგილი“. „ციტატის მოყვანას“ კი სხვანაირად „ციტირება“ ჰქვია, მაგრამ „ციტირება“ — შეცდომაა! ასეთი ზმნური ფორმა უმართებულოა, ისევე, როგორც ბატონი ძირიას მიერ იმავე გამოსვლაში ნახმარი — „ციტირებას“ („ციტირებს ვაჩივიელოს დღევანდელი „კვირის პალიტრა“). შემდეგ: „ზემოთ ხმაური ვახსენე“... — ბრძანა ჟურნალისტმა; ეს სამი სიტყვა დაბეჭდილი რომ გვეჩხუბა, არანაირ შენიშვნას (მართებულობის თვალსაზრისით) არ გამოიწვევდა, მაგრამ ზეპირი მეტყველების დროს (სულ ერთია, პრესას მიმომხილავენ თუ სხვა რამ ამბავს გვიყვებთან) „ზემოთ“ და „ქვემოთ“ — ადგილის ზმნიწედები (თანაც დროის აღმნიშვნელებად) არ უნდა ვიხმაროთ. „ხმაური ვახსენე“ — საკმარისია! სად ზემოთ?

სად ძვემით? ყოვლად გაუმართლებელია! პატივცემული ჟურნალისტი ერთ სიტყვას (ხმაურს) გულისხმობს და მას „ფრაზად“ მოიხსენიებს. „ფრაზა“ კი სხვა რამეა (დასრულებული არის მქონე სიტყვითა წყობა). კიდევ ერთხელ მოვიყვან ამ წინადადებას სრულად: „ზემოთ ხმაური ვახსენე და შეუძლებელია, ჯერ ამ ფრაზას ბავშვობა, რამეთუ ასეთს („ასეთს“) კი არა — „ამას!“ ანუ „ხმაურს“; დააკვირდით კითხვას: რას აქვს ადგილი? — და არა — როგორს? — ლ.ლ.) უკვე მასშტაბურად აქვს ადგილი მწერალთა საზოგადოებაშიც“. ამავე წინადადებაში, პატივცემულ ჟურნალისტს რომ დავესვს, „ერთი საშუალო (ბრჭყალებში)“ ზმნა აღმოვაჩინე — „ბავშვობა“ (შეუძლებელია ჯერ ამ ფრაზას გავეშვათ — ო. ძირია). ეს კი ნამდვილად მეტისმეტია! არ შეიძლება მშობლიურ ენას ასე უპასუხისმგებლოდ მოვეკიდოთ. გარეგნულად თითქოს ზმნური ფორმა — ბავშვობა ჩვენ მას, მაგრამ მინარსზეც ხომ უნდა დავფიქრდეთ? „მოვეშვათ“ გამოვიცა, „შევიშვათ“ გამოვიცა, მაგრამ — „ბავშვობა“? იმისი არ იყოს, „ცხენური“ გამოვიცა, „ფხვბურიც“ გამოვიცა, მაგრამ ეს „მოტორი“ რა უბედურებააო, რომ უკვირს ელღარ შენიშვანიას ცნობილი ფილმის პერსონაჟს — ვაჟა ზაზაევიძს, თამარ ჩინგაძის მიერ უბადლოდ განსახიერებულს! არადა, „მოტორი“ ბევრად უფრო გასაგებია და, შეიძლება ითქვას, როგორც სიტყვა — მისაღებიც კი, რასაც „ბავშვობა“ ზე ნამდვილად ვერ ვიტყვით. ურიგო არ იქნებოდა, ჩვენი ტელეჟურნალისტები, წამყვანები და მიმომხილველები სწორმეტყველებას შეცად თუ მიაპყრობდნენ გულისყურს. ბუნებრივია, ეს მართო ოთარ ძირიას არ ეხება და ამიტომაც, იმედია, არ მიწყენს. ამასობაში კი დაპირებული დროც გავიდა და „რუსთა-ვი 2-ზე“ კვლავ პრესის მიმომხილვის ჯერი დადგა.

თუ გახსოვთ, წინა ჩართვის დროს ბოლო ტექსტი წამყვანმა ქალმა წარმოთქვა, ამჯერად კი ვაჟი ამბობს (მიმართავს ოთარ ძირიას): „მინტერესებს, რა დაიბეჭდა გაზეთ „ქრონიკაში“ შენს შესახებ (ქალი: რას გეჩინან?), რა ინფორმაციას ავრცელებენ?“

ოთარ ძირია: „რაც შეეხება ამ წერილს, თუ „ქრონიკის“ ხსენებულ წერილს დავუჯერებთ, მე, სულ მცირე, მილიონერი ვყოფილვარ და, ამასთან ერთად, საერთაშორისო დონის ინვესტიორი. მეორე გახლავთ პრეზიდენტი, რომელსაც ავ-

ილია
ჭავჭავაძე: ნატავი ორიოდ კახი იყოს საქართველოში, რომ ჩვენი ბოროტობა პრეზიდენტს ახსოვს და დაგვანახოს...

მთელი რიგი ომების შედეგად, 1815 წლისთვის შაერთებულმა შტატებმა კაპალური ხალხიარულად თავს მოახსნია ჩრდილოაღმოსავლეთი ქვეყნებს და თავისი ვაჭარებისთვის დიდი ფულადი შემოსავლების შემოდინება უზრუნველყო. მოგვიანებით ახვ შეიქმნა, ნაპოლიტანური სახელმწიფოსგან მიეღო სირაჟუნი, როგორც საყრდენი ბაზა, მაგრამ უშედეგოდ.

ინტერკონტინენტის

ამერიკის შეერთებული შტატების ყველა სამხედრო დანახარის სრული სია

სხვა ხალხების ექსპლუატაციის უფლების შესანარჩუნებლად ამერიკა რეგულარულად მიმართავს ძალადობის უკიდურეს ფორმებს, უწინარეს ყოვლისა კი, — ომებს. დღეს გათავაზობთ ცნობილი შეიარაღებული ინტერვენციებისა და სხვა დანახარის სიას. ამ ჩამონათვალს აბსოლუტური სისრულის პრეტენზია არ აქვს, მაგრამ უფრო სრული არ არსებობს. მხოლოდ 1661-1774 წლებში აშშ-მა აფრიკიდან მილიონამდე მონა ჩამოიყვანა, ცხრა მილიონზე მეტი გზაში დაიღუპა. მონებით მოვაჭრეთა შემოსავალი, XVIII საუკუნის შუა წლების ფასების მიხედვით, 2 მილიარდ დოლარზე — იმ დროისთვის ასტრონომიულ ოდენობაზე, ნაკლები არ იყო.

ამერიკელთა 100 მილიონამდე ინდიელი დანახარის, რას უფლებას გვაქვს, ვილაპარაკოთ ნაგვილ გენოციდზე

1622 წელი. ამერიკის ომები სწორედ ამ წელს დაიწყო. ამ წელს ინდიელებზე თავდასხმით დაიწყო, რასაც ჯერ 1635-1636 წლებში ახალ ინგლისში ალგოკინელ ინდიელებთან ომი მოჰყვა, შემდეგ — 1675-1676 წლების ომი, რომელიც მასაჩუსეტსი ქალაქების თითქმის ნახევრის განადგურებით დამთავრდა. ომები და დანახარის სიას ინდიელების წინააღმდეგ 1900 წლამდე გრძელდებოდა. სულ ამერიკელთა მიერ ინდიელების მიწების დაპყრობის ხარჯზე, 100 მილიონამდე ინდიელი, რაც უზღვევს გვაქვს, ვილაპარაკოთ ნაგვილ გენოციდზე, რომელიც გაცილებით სწრაფად მიმდინარეობს მსოფლიო ომის დროს. 1941-1945 წლებში ინდიელების მიერ დაკარგული მონეტარული მნიშვნელობის საგნების მნიშვნელობა 4-6 მილიონი მსხვერპლი. 1689-დან 1763 წლამდე გაიმართა ოთხი მთავარი იმპერიული ომი ინგლისისა და მისი ჩრდილოეთ ამერიკული კოლონიების ჩართვით, აგრეთვე, საფრანგეთის, შოტლანდიისა და ესპანეთის იმპერიების მონაწილეობით. 1641-დან 1759 წლამდე მოხდა 40 ამბოხი და 18 შიდა კონფლიქტი ჩასახლებულთა შორის, მათგან ხუთი — აჯანყების დონის. 1776 წელს დაიწყო ომი დამოუკიდებლობისთვის, რომელიც 1783 წელს დამთავრდა. მთავარი ომები 1812-1815 წლებში მოხდა. 1812-1815 წლებში ინდიელების მიერ დაკარგული მნიშვნელობის საგნების მნიშვნელობა 40 მილიონამდე ინდიელი. 1900 წლამდე მილიონობით აშშ-ის მიწების დაპყრობის ხარჯზე, 100 მილიონამდე ინდიელი, რაც უზღვევს გვაქვს, ვილაპარაკოთ ნაგვილ გენოციდზე, რომელიც გაცილებით სწრაფად მიმდინარეობს მსოფლიო ომის დროს. 1941-1945 წლებში ინდიელების მიერ დაკარგული მნიშვნელობის საგნების მნიშვნელობა 4-6 მილიონი მსხვერპლი. 1689-დან 1763 წლამდე გაიმართა ოთხი მთავარი იმპერიული ომი ინგლისისა და მისი ჩრდილოეთ ამერიკული კოლონიების ჩართვით, აგრეთვე, საფრანგეთის, შოტლანდიისა და ესპანეთის იმპერიების მონაწილეობით. 1641-დან 1759 წლამდე მოხდა 40 ამბოხი და 18 შიდა კონფლიქტი ჩასახლებულთა შორის, მათგან ხუთი — აჯანყების დონის. 1776 წელს დაიწყო ომი დამოუკიდებლობისთვის, რომელიც 1783 წელს დამთავრდა. მთავარი ომები 1812-1815 წლებში მოხდა. 1812-1815 წლებში ინდიელების მიერ დაკარგული მნიშვნელობის საგნების მნიშვნელობა 40 მილიონამდე ინდიელი. 1900 წლამდე მილიონობით აშშ-ის მიწების დაპყრობის ხარჯზე, 100 მილიონამდე ინდიელი, რაც უზღვევს გვაქვს, ვილაპარაკოთ ნაგვილ გენოციდზე, რომელიც გაცილებით სწრაფად მიმდინარეობს მსოფლიო ომის დროს. 1941-1945 წლებში ინდიელების მიერ დაკარგული მნიშვნელობის საგნების მნიშვნელობა 4-6 მილიონი მსხვერპლი.

1812-1814 წლებში — ომი ინგლისთან. კანადაში შეჭრა. „მოუთმენლად ველოდები არა მარტო ფლორიდის მიერთებას სამხრეთისთვის, არამედ კანადისაც (ზემო და ქვემო) ჩვენი სახელმწიფოს ჩრდილოეთისთვის“, — განაცხადა ნარმოდანდენელთა პალატის ერთ-ერთმა წევრმა. ფელიქს გრანდიმ. „ქვეყნიერების შემქმნელმა ჩვენი სამხრეთი საზღვრად დაანგხა მექსიკის ყურე, ჩრდილოეთით კი — მუდმივი სიცივის მხარე“, — ბანს აძლევდა სენატორი გარპერი. მაგრამ მალე ინგლისის უდიდესი ფლოტის გამოჩენამ კანადის სანაპიროსთან აიძულა იანკები, აეკრათ გულა-ნაბადი. 1814 წელს ინგლისმა შეძლო ბევრი სამთავრობო შენობის განადგურება აშშ-ის დედაქალაქ ვაშინგტონში. 1812 წელს აშშ-ის პრეზიდენტმა მედისონმა უბრძანა გენერალ ჯორჯ მეტიუსს, ხელთ ეგდო ესპანეთის ფლორიდის ნაწილი — კუნძული აპელია და ზოგიერთი სხვა ტერიტორია. მეტიუსმა დაევალების შესრულებას ისეთი არნახული დაუნდობლობა გამოავლინა, რომ შემდგომ პრეზიდენტი შეეცადა, ხელები დაეხანა. 1813 წელს ამერიკის ჯარებმა უბრძოლველად ხელთ იგდეს ესპანეთის ყურე მოხალისე, ესპანელი ჯარისკაცები ტყვედ ჩაბარდნენ. ამას გარდა, ამერიკელებმა მოახდინეს მარკიზის კუნძულების ოკუპირება. ოკუპაცია 1814 წლამდე გაგრძელდა. 1814 წელს — ამერიკელი გენერლის, ენდრიუ ჯექსონის რეიდი ესპანეთის ფლორიდაში და პანსაკოლას ოკუპირება. 1816 წელს ამერიკელები თავს ესხმიან ფორტ ნიკოლს ესპანეთის ფლორიდაში. ფორტი ესპანელებს კი არ ეკუთვნოდა, არამედ გაქცეულ მონებსა და ინდიელ სემინოლებს, რომლებიც მთლიანად ამოწყვიტეს. ლაპარაკია 270 ადამიანზე. 1817-1819 წელს დაიწყო მოლაპარაკება ესპანეთთან, რომელიც რიგი კოლონიების დაკარგვის შედეგად დასუსტებული იყო, აღმოსავლეთ ფლორიდის შექმნის საკითხზე. 1818 წლის 6 იანვარს გენერალმა ენდრიუ ჯექსონმა, რომელსაც უზარმაზარი პლანტაციები გააჩნდა, პრეზიდენტ ჯ. მონროს გაუგზავნა პრეტენზიული ფლორიდის ხელჩაგდებას თაობაზე და დაპყრობის, რომ ამ ოპერაციის დასრულების შემდეგ დაიბრუნებოდა. ამის შემდეგ დიდი ხანი არ გასულა, რომ ამერიკის კავშირმა დაიწყო მოლაპარაკება ესპანეთთან. 1835 წელი — მექსიკა პერუსი, სადაც ამ დროს ხალხის დიდი მღელვარება იყო. 1836 წელი — კიდევ ერთი შეჭრა აშშ-ში. 1840 წელი — ამერიკელების შეჭრა ფიჯიში, განადგურების რამდენიმე სოფელი. 1841 წელი — ერთი ამერიკელის კუნძულ

სემინოლთა ტომის წინააღმდეგ განხორციელებიან სადამსჯელო ღონისძიება, რადგან ისინი თავშესაფარს აღუკვეთდნენ პლანტაციებიდან გაქცეულ ზანგ მონებს. ქვემო-რიტი მიზეზი კი სამხრეთ ამერიკელი პლანტატორების მიერ ფლორიდის ნოყიერი მიწების ხელში ჩაგდება იყო. ეს გამჟღავნდა 1819 წლის იანვარში, როცა კონგრესში ჯონსონის სამხედრო კომისიის მოხსენების გარშემო, რომელმაც ფლორიდაში საომარი მოქმედებები შეისწავლა, კამათი გაიმართა. 1814 წელს ორასი ამერიკელი, რომლებსაც დევიდ პოტრეტი მეთაურობდა, შეიჭრა პუეტრორიკოს ქალაქ ფაჯარდოში. საბაბი: ცოტა ხნის წინათ ვილკამ იქ შეურაცხველი ამერიკელი ოფიცრები. ქალაქის ხელისუფლება იძულებული გახდა, ოფიციალურად ბოდიში მოეხადა თავისი მოქალაქეების უზრუნველყოფის გამო. 1824 წელს ამერიკელებმა დესანტი გადასხეს კუბაში, რომელიც მაშინ ესპანეთის კოლონია იყო. 1831 წელი — მონების აჯანყება ვირჯინიაში, მღვდელ ნეტ ტერნერის წინამძღოლობით. 80 მონამ დახოცა მონათმფლობელები და მათი ოჯახის აჯანყება ჩაახშეს. ამას გარდა, მონათმფლობელებმა გადაწყვიტეს „პრევენტიული დარტყმის“ განხორციელება უფრო დიდი აჯანყების აცილების მიზნით — ახლო რაიონებში დახოცეს ასობით უდანახარის მონა. 1833 წელს — შეჭრა არგენტინაში, სადაც ამ დროს აჯანყება მიმდინარეობდა. 1835 წელი — მექსიკა. აშშ ისწრაფვის მექსიკის ტერიტორიის დაპყრობას, რომელიც შიდაპოლიტიკის გამო დასუსტებული იყო, 20-იანი წლების დასაწყისიდან შეუდგა ტეხასის კოლონიზაციას, ინსპირირება მოახდინა ტეხასის კოლონიზატორების ამბოხის. შედეგად ამბოხებულებმა განაცხადეს ტეხასის მექსიკისგან გამოყოფის შესახებ და მისი „დამოუკიდებლობა“ გამოაცხადეს. 1835 წელი — შეჭრა პერუსში, სადაც ამ დროს ხალხის დიდი მღელვარება იყო. 1836 წელი — კიდევ ერთი შეჭრა აშშ-ში. 1840 წელი — ამერიკელების შეჭრა ფიჯიში, განადგურების რამდენიმე სოფელი. 1841 წელი — ერთი ამერიკელის კუნძულ

დღეს ამერიკა სამხედრო საჭიროებებისთვის უფრო მეტს ხარჯავს, ვიდრე მეორე მსოფლიო ომიდან მოყოლებული ოდესმე დაუსხარჯავს. აშშ-ის წილად მოდის მთელი მსოფლიოს სამხედრო ასიგნებების თითქმის ნახევარი. რეალურ გათვლებში აშშ-ის დანახარჯები „თავდაცვაზე“ უკანასკნელი ათი წლის მანძილზე გაორმაგდა.

რაიქუსი

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ამერიკა გააქვსა ომისთვის აფხაზებს

როგორც მისმა ერთ-ერთმა თანამემხრომელმა განაცხადა, ჯორჯ ბუშ-უმცროსი ძალზე შორს იყო „ეგრეთ წოდებული რეალისტებისგან“. იმ პერიოდში თეთრი სახლის თანამშრომელთაგან ერთ-ერთს პუბლიცისტ რონ ზიუსკინდთან საუბრისას წამოსცდა: „ჩვენი ქვეყნებში საკუთარ რეალობას ვმჩინებთ“.

როგორც ჩანს, სენატორი — რესპუბლიკელი ლინდსი გრემი, რომელიც დღეს სირიასთან ომის მომხრეა, თეთრი სახლის იმ თანამშრომლის მსგავსად, თავს მინიერი რეალისტისგან თავისუფალ „ისტორიის შემოქმედად“ მიიჩნევს.

ამ დროს აშშ უკვე გაკოტრებულია. წელს სახელმწიფო დანახარჯებმა რეკორდულ თანხას — 3,8 ტრილიონ დოლარს მიაღწია და ამ თანხის 40% ვალაია. საერთო ჯამში სახელმწიფო ვალი უკვე 14 ტრილიონ დოლარს აღწერს და უახლოესი 10 წლის განმავლობაში ის, შესაძლოა, გაორმაგდეს, თუ ვაჭირობის სერიოზულად არ დაკავშირდება ქვეყნის ეკონომიკით.

მაგრამ, როგორც მოსალოდნელია, წინ ახალი ხარჯები გველის: „Fannie Mae“ და „Freddie Mac“ კვლავაც წამოგებიან, დეპოზიტების დაზღვევის ფედერალური კორპორაცია ყველა ახალ ბანკს ხურობს, კორპორაციის ვალდებულებები საპენსიო დაზღვევასთან დაკავშირებით კი გაუნუხრებლად იზრდება.

უფრო მეტიც, სოციალური და სამედიცინო პროგრამების დანახარჯების რეალისტური შეფასება არჩვენებს, რომ ამ სფეროებში დაფინანსების დეფიციტი 100 ტრილიონ დოლარს აღწერს. მაგრამ ყველაფერი, რაც სენატორმა გრემმა და მისმა კოლეგებმა მოახერხეს, მიმდინარე წლისთვის ბიუჯეტის სახარჯო ნაწილის 1%-ით შემცირება იყო და თითო ამგვარი „ეკონომიკა“ საკმაოდ საეჭვო გზებით მოახერხეს.

დღეს ამერიკა სამხედრო საჭიროებებისთვის უფრო მეტს ხარჯავს, ვიდრე მეორე მსოფლიო ომიდან მოყოლებული ოდესმე დაუსხარჯავს. აშშ-ის წილად მოდის მთელი მსოფლიოს სამხედრო ასიგნებების თითქმის ნახევარი. რეალურ გათვლებში აშშ-ის დანახარჯები „თავდაცვაზე“ უკანასკნელი ათი წლის მანძილზე გაორმაგდა. რატომა ეს ხარჯი ესოდენ დიდი? იმიტომ, რომ პენტაგონის ფუნქციის დიდ ნაწილს თავდაცვასთან საერთოც კი არაფერი აქვს, ყოველ შემთხვევაში — ამერიკის თავდაცვასთან. შედეგად, ჩვენმა სამხედრო ვალდებულებებმა მთელს მსოფლიოში უარეცენდენტო მასშტაბებს მიაღწია. ვაშინგტონის ფინანსური შეთანხმებების შესაბამისად განაგრ-

ანტებს განიხილავდა, დღეს დაუღალავად იქნევს ხმალს და აშშ-ისა და ნატოსგან საბრძოლო მოქმედებების ესკალაციას მოითხოვს. ამ დროს მისთვის ლიბია მომავალი სამხედრო აქციების რეპეტიციაა. გადაცემა „ქვეყანასთან დიალოგის“ ეთერში მან განაცხადა: „თუ კადაფისებთან ლიბიის ხალხის დაცვის გადწყვეტილება გამარტოებულია, ამაში კი მჭირს არ მუშაობა, ჩნდება კითხვა, ხომ არ დავაპირდეთ, მსხვერპლს რამ სირიასშიც გავაქტივებთ?“.

ამის შემდეგ გრემმა, რომელიც შეიარაღებულ ძალთა კომიტეტის სენატორთაგან ერთ-ერთია, განმარტა: „შესაძლოა, ეს მომენტი ჯერ არ დაემდგა, მაგრამ ის ძალზე ახლოა. ასადის ქმედებები კადაფის ქმედებებისგან უკვე აღარ განსხვავდება... აუცილებელია ყველა ვარიანტის, მათ შორის ლიბიის მსგავსი აქციის განხილვა“.

უკვე წარმოებული ხუთი ომი არ გვეოფნიდა და მეექვსედა გვაკლდა! ახლა უნდა გამოვიცნოთ, რატომ სურს სენატორს ისე ჩაგვითრიოს კიდევ ერთ კონფლიქტში, რომ აშშ-ს ნაციონალური ინტერესებთან მიხედვით რაიმე მიზნებიც კი არ არსებობდეს. შესაძლოა, მას უბრალოდ საპარლამენტო სიტუაცია მოსწონდა და მონის სიკვრივე, რომელშიც თავბრუს კო არ იყო? ან იქნებ საზოგადოებისგან რაიმე სულიერი სენი დაძალა და ამჯერად წამლის დაღვრა დაავინყდა? ხომ შეიძლება, უბრალოდ სულელი იყოს?

არა, სენატორი ნარკოტიკებისადმი მიდრეკილებაში შემჩნეული არ არის, ფსიქიური დაავადებებით არ იტანჯება და ვერც სულელს უწოდებ. სხვა ამერიკელი პოლიტიკოსების მსგავსად, გრემიც დარწმუნებულია, რომ აშშ სამხედრო ძალები და ჩვენი მთავრობა კვლავ არაკომპეტენტური, არაპოპულარული და კორუმპირებულია.

სამორიას არაფერში სჭირდება მთელი ალანდისის კალაპიტი არ ეყოფა. დროა, თავი დავეანებოთ ამ უიმედო საქმეს. თავის დროზე „ეგრეთ წოდებული რეალისტები“ ერაყში ომის წინააღმდეგ გამოვიდნენ და მართლაც აღმოჩნდნენ. ახლაც მართლები არიან, რომდესაც ახალი სამხედრო ავანტიურების წინააღმდეგ გამოდის. სამშენებლოდ, ჯამაჰორიუმი ამერიკის ახლანდელი პრეზიდენტი უაზროდ იმეორებს შედეგებს იმაზე მეტს არ ვიმტობს, ვიდრე მისი წინამორბედი ფიქრობდა.

„THE NATIONAL INTEREST“

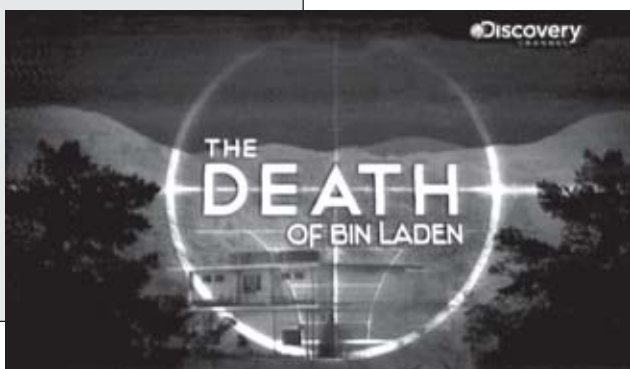

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

მიუხედავად იმისა, რომ ბენ ლადენის სახე დაზიანებული იყო, სავაჭრო ბრენდების 95%-იანი მსგავსება დაადასტურა. იმისათვის, რომ რაიმე ეჭვი არ დარჩენილიყო, ჩატარდა მეორე, გაცილებით უფრო ზუსტი, შეამოწმა — დემ-ის ანალიზი. ამ ანალიზისას სიზუსტე 99,9%-ს უტოლდება. პროცენტის ერთი მეასედი უცნობი რჩება, რადგან ხელისუფლებას არ ჰქონდა ბენ ლადენის დემ-ის ნიმუში, რომელსაც ახალ ნიმუშთან შეადარებდა. სამაგიეროდ, შესაძლებელი იყო გარდაცვლილის დემ-ის ბენ ლადენის უახლოესი ნათესავების დემ-თან შედარება.

ბენ ლადენის ლიკვიდაციის

„დისკოვერის“ ფილმის სიუჟეტი რეალურ მოვლენებს ეფუძნება და მასში ამერიკაში ყველაზე ძველი ტერორისტის — უსამა ბენ ლადენის შეპყრობის ისტორია მოთხრობილი. ეს ეროვნული უშიშროების სამსახურის უმნიშვნელოვანესი დავალება იყო უკანასკნელი ათი წლის მანძილზე. მასში აშშ-ის ყველაზე კარგად ნავარჯიშები ჯარისკაცები — საზღვაო ქვეითთა სპეცდანიშნულების რაზმის წევრები მონაწილეობდნენ და, პოლიტიკური თვალსაზრისით, ამ მისიის ჩავარდნის უფლება არავის ჰქონდა. ფილმში აღწერილია, თუ როგორ მიმდინარეობდა „ალ ქაიდას“ ლიდერის განადგურების ოპერაცია. ეს იყო დავალება, რომელიც ისტორიაში დარჩება.

უსამს ერთი ტყვია გაქრის არაუ მოხვდა, მეორე — თავში

აფეთქებით აშშ-ის ვერტმფრენთა მშენებლობის საიდუმლოებები გაუმჟღავნებელი დარჩებოდა.
დენ გორი:
— აფეთქება იმდენად ძლიერი იყო, რომ ვერტმფრენის კუდი მნიშვნელოვან მანძილზე მოისროლა. მათ სურდათ, ვერტმფრენის რაც შეიძლება ბევრი დეტალი აეფეთქებინათ.
დამრტყმელი ჯგუფი მინაზე 38 წუთის განმავლობაში დარჩა. ამის შემდეგ მათ თან ნაილეს სავარაუდოდ ბენ ლადენის ცხედარი. შენობაში დარჩა ათზე მეტი ქალი და ბავშვი და ოთხი ცხედარი.
ვერტმფრენის აფეთქებამ პაკისტანის ხელისუფლების ყურადღება მიიქცია.
ტიმ ბრაუნი,
global security.org:
— აფეთქების შემდეგ პაკისტანის ხელისუფლებამ ოპერაციის ზონაში თავისი თვითმფრინავები გაგზავნა. მაიკლ ლეონარდი, ბლექ-პოუკის მფრინავი:
— პაკისტანის არმია ცეცხლს არ გახსნის, თუ შეიტყობს, რომ მის წინაშე აშშ-ის ვერტმფრენებია, მაგრამ საფრთხე ყოველთვის არსებობს. როდესაც ეს საფრთხე თავიდან იქნა აცილებული, შეება ვიგორდინი.
თეთრი სახლის ოპერატიული ცენტრში კი პრეზიდენტმა ნარმოთქვა სიტყვები, რომელთაც ყველა დიდხანს ელოდა: ჩვენ იგი ავიყვანეთ!

ცემდა შედეგს. ცხადია, ანალიზის ხარისხი იმდენად მაღალი არაა, რამდენადაც რთული აღჭურვილობის გამოყენებისას, მაგრამ, სამაგიეროდ, შედეგები სულ რამდენიმე საათში ხდება ცნობილი. პრეზიდენტი არ განაცხადებდა ბენ ლადენის განადგურების შესახებ, თუ ამაში აბსოლუტურად არ იქნებოდა დარწმუნებულობა.
ამ ანალიზისას სიზუსტე 99,9%-ს უტოლდება. პროცენტის ერთი მეასედი უცნობი რჩება, რადგან ხელისუფლებას არ ჰქონდა ბენ ლადენის დემ-ის ნიმუში, რომელსაც ახალ ნიმუშთან შეადარებდა. სამაგიეროდ, შესაძლებელი იყო გარდაცვლილის დემ-ის ბენ ლადენის უახლოესი ნათესავების დემ-თან შედარება.
კვირას, 1 მაისს, 23 საათსა და 35 წუთზე, პრეზიდენტი ობამა ახალი ცნობით წარსდგა:
— ამერიკის, ასევე მსოფლიოს სხვა ქვეყნების მოქალაქეებს სიამაყით გაცნობებთ, რომ ამერიკის შეერთებული შტატებმა განახორციელა წარმატებული ოპერაცია უსამა ბენ ლადენის — „ალ ქაიდას“ ლიდერის გასანადგურებლად.
როდესაც მრავალი ამერიკელი ამ ფაქტის გამო ხარობდა, მისიის დამასრულებელი ეტაპი ჯერ კიდევ მიმდინარეობდა.
საზღვაო ქვეითებმა ბენ ლადენის სხეული არაბეთის ზღვის ჩრდილოეთით ნაილეს და მისი მოკვლიდან 12 საათის შემდეგ ისლამის ყველა წესის დაცვით დაკრძალეს. მისი სხეული გემიდან ზღვაში ჩაუშვეს.
მაიკლ შიქინი, ტერორიზმის ექსპერტი:
— ჩვენ ის ზღვაში დავმარხეთ, რაც მშვენიერი გადაწყვეტილება იყო. არ არსებობს გარკვეული ადგილი ან ქვეყანა, სადაც მისი ცხედარია და სადაც მუდმივად შეიკრიბებოდნენ ჯიჰადისტები.
დენ გორი:
— ის რომ ხმელეთზე დავემარხა, ამით დამატებით სირთულეებს შეექმნიდა. მისიის წარმატებულობა მხოლოდ იმაში არ

დასასრული. დასაწყისი №21-22

ჯიმ მიკლაშევიჩი,
— NBC news“-ი:
— ერთ-ერთმა ჯარისკაცმა მაშინვე ესროლა უსამას ცოლს; მეორემ თითქმის იმავე წამს ორჯერ ესროლა თავად უსამას. მას ერთი ტყვია მკერდის არეში მოხვდა, მეორე — თავში.
მსოფლიოში ყველაზე ძველი ტერორისტი მკვდარი დაეცა. იქვე ახლოს იდო მისი საყვარელი კალაშნიკოვი და პისტოლეტი.
ჯიმ მიკლაშევიჩი:
— მიუხედავად იმისა, რომ ოპერაციის მთავარი მიზანი ბენ ლადენის განადგურება იყო, მისი ცოცხლად აყვანა იყო, შედეგი წინასწარ იცოდნენ. ჯარისკაცები შენობის მიგნით დაახლოებით 20 წუთის განმავლობაში იმყოფებოდნენ. ოპერაციის დასრულებამდე კი ჯერ კიდევ რჩებოდა საშუალება. მნიშვნელოვანი საკითხი მოკლულის ვინაობის დადასტურება იყო. ბენ ლადენის სხეული ტომარაში მოათავსეს და შენობიდან გაიტანეს. სწორედ ამ დროს გადაიღეს ფოტოსურათი. ბენ ლადენის ცოლთან ერთ-ერთმა იგი ამოიცნო და დაადასტურა, რომ მოკლული ნამდვილად უსამა იყო.
ბენ ლადენი სიმაღლეში მეტრი და 94 სანტიმეტრი უნდა ყოფილიყო. მისი სიმაღლის გასაზომად ცხედრის გვერდით დაწვა ერთ-ერთი ჯარისკაცი, რომლის სიმაღლეც 1,82 მეტრი იყო. სიმაღლის გაზომვის სხვა საშუალება არ იყო — ჯგუფს საამისოდ თან რაიმე ხელსაწყო არ აღმოაჩნდა.
ბენ ლადენის სიმაღლე მოსალოდნელ 1,94 მეტრზე მეტი აღმოჩნდა. ჯგუფის წევრთაგან ერთ-ერთმა რადიოს საშუალებით გაგზავნა მოხსენება: „უფლისა და ქვეყნის სახელით, ჯერონიმო, ჯერონიმო, ჯერონიმო“. თავის მხრივ, ცხს-ს მეთაურმა თეთრ სახლში გაგზავნა მოხსენება: „ჯერონიმო ოპერაციის მსვლელებისას მოკლულ იქნა“.

ჯონ ბრანანი, ნაციონალური უშიშროების მრჩეველი:
— როდესაც გავიგეთ სახელი ჯერონიმო და ის, რომ იგი მოკლულია, მივხვდით, რომ ბენ ლადენის დრო დასრულდა. მაგრამ ჩვენ უნდა დავრწმუნებულიყავით, რომ ეს მოკლული ნამდვილად უსამა ბენ ლადენი იყო.
სადაზვერვო ჯგუფი სახლში შევიდა და ყოველგვარი მნიშვნელოვანი ინფორმაციის მოგროვება დაიწყო. აგროვებდნენ კომპიუტერებს, რვეულებსა და პირად ნივთებს. ბენ ლადენის სხეული გადაიტანეს ერთ-ერთ თვითმფრინავში, რომელიც ეკიპაჟის ნაწილის ნასაყვანად იცდიდა.
ვერტმფრენი, რომელმაც ოპერაციის დასაწყისშივე განიცადა კატასტროფა, დიდი რაოდენობით ასაფეთქებელი საშუალებებით აავსეს და მას შემდეგ, რაც დანარჩენები აფრინდნენ, აფეთქეს.
დენ გორი, ლექსინგტონის ინსტიტუტი:
— მას შემდეგ, რაც ვერტმფრენებმა უსაფრთხო დაშორებას მიაღწიეს, ნავარაუდინო ვერტმფრენი ააფეთქეს.

ბარაკ ობამა, აშშ-ის პრეზიდენტი:
აშკარად, ასევე მსოფლიოს სხვა ქვეყნების მოქალაქეებს სიამაყით გახსენებთ, რომ აშკარად შეართებული შტატებმა განახორციელა წარმატებული ოპერაცია უსამა ბენ ლადენის — „ალ ქაიდას“ ლიდერის გასანადგურებლად

ოპერაციიდან ოთხი დღის შემდეგ პრაზიციანტი ოპერა 11 საქტეორის ტერორისტული აქტის ადგილს ეწვია და იმ დაღუპულთა ნათესავებს შეხვდა. იგი სიტყვით არ გამოსულა, მხოლოდ პატივი მიაგო იმ ათასობით ადამიანის ხსოვნას, რომლებიც ნიუ იორკსა და მთელ მსოფლიოში ზან ლადენის ტერორისტული აქტების შედეგად დაიხრცნენ.

გაქროვიანი

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

გაუსმაურებული დეტალები

«ალ ქაიდას» ლიდერის მხრიდან მასშტაბური წინააღმდეგობის განხილვის შესახებ ინფორმაცია გადაჭარბებული იყო

გამოიხატება, რომ ბენ ლადენი განადგურდა, დაზვერვამ მიიღო ფასდაუდებელი ინფორმაცია ოპერაციის ადგილიდან ნაპოვებული 10 მყარი დისკის, 5 კომპიუტერისა და 100-ზე მეტი ელექტრომაგნიტური მონაცემების განხილვის შესახებ. აშშ-ის ხელისუფლებამ ირწმუნება, რომ ამ ყველაფრიდან ძალზე მნიშვნელოვანი ინფორმაცია მიღებულია.

ჯონ კირაკი: — ეს აგვიხსნის მსგავს შემთხვევებზე მომუშავე რეპორტიორებს. თეთრი სახლი ირწმუნებოდა, რომ ადგილი ჰქონდა ხანგრძლივ ორმხრივ სროლას. ეს არაბუნებრივად ღვირვან და თეთრი სახლიც ყველაზე მშვენივრად იცოდა ამის შესახებ.

— როდესაც სროლა ატყდა, ბენ ლადენმა ქალი აიფარა, რათა მისით დაეცვა თავი ტყვიებისგან. მაგრამ რამდენიმე დღის შემდეგ ცნობილი გახდა, რომ „ალ ქაიდას“ ლიდერის მხრიდან მასშტაბური წინააღმდეგობის განხილვის შესახებ ინფორმაცია გადაჭარბებული იყო.

საზღაურო ქვეითაგან ბენ ლადენის სხეული არაბეთის ზღვის ჩრდილოეთით ნაიჯას და მისი მოკვლიდან 12 საათის შემდეგ ისლამის ყველა წესის დახვეწით დაქრქალეს. მისი სხეული გვირგვინის ზღვაში ჩაუშვეს

მომავალში „ალ ქაიდა“ რიგი ტერორისტულ აქტს ჩაატარებს. ახლა ისინი იმალებიან. მათ ხომ წარმოდგენა არ აქვთ, რა ინფორმაცია იმ მატარებლებზე, რომლებიც ჩვენმა ჯარისკაცებმა წამოიღეს.

ბენ ლადენი განადგურდა, ვერ მოახერხებს შუა აღმოსავლეთში ხელისუფლების ჩამოგდებას და მით უფრო ვერაფერს დააკლებს აშშ-ის ხელისუფლებას. ვფიქრობ, რომ ტუნისში, ეგვიპტეში, სირიაში, ლიბიაში მომხდარი რევოლუციები იმაზე მინიმუმს დააკარგა ავტორიტეტი.

ჯონ კირაკი: — ეს შეიძლება 2001 წლის ტერორისტული აქტების შემდეგ უმნიშვნელოვანეს ინფორმაციად იქცეს დაზვერვისთვის. უმნიშვნელოვანესი ინფორმაციაა, რომელიც აიძინა ალ-ზავაჰირის ადგილმდებარეობას მიანშიშენს. იგი „ალ ქაიდაში“ წამერ მეორე ტერორისტი.

ჯონ კირაკი: — ჩვენ მივიღეთ ინფორმაცია „ალ ქაიდას“ სტრუქტურის შესახებ, რაც ყოველთვის გვინტერესებდა და რაზეც არანაირი მონაცემი არ გავგვარდა. განსაკუთრებულ ინტერესს ამ ორგანიზაციის დაფინანსება იწვევდა.

ჯონ კირაკი: — არ ვთვლი, რომ მათ სურდათ, ბენ ლადენი ცოცხალად შეეპყროთ. რომ დაეპატიმრებინათ, მერე რა უნდა ექნათ? სად უნდა წაეყვანათ? როგორ გაეცამართლებინათ? მისი საქმე რამდენიმე წელს გაინელეგობოდა. გაცილებით ადვილი იყო მისი სხეულის ზღვისთვის მიბარება, ბენ ლადენისგან კვალიც რომ აღარ დარჩენილიყო.

აშშ-ის ხელისუფლებამ ირწმუნება, რომ ელექტრომაგნიტურ ტექნოლოგიებზე შენახული ზოგიერთი ინფორმაციის ნახვის შემდეგ მათ „ალ ქაიდას“ რამდენიმე პოტენციური გეგმის შესახებ შეიტყვეს. ერთ-ერთი ამგვარი გეგმა აშშ-ში რკინიგზის აფეთქება იყო. ცსს-ს ასევე ხელთ აქვს დიდი რაოდენობით სასარგებლო ვიდეომასალა.

ჯონ კირაკი: — ბენ ლადენის განადგურების მისია შესარულეს ელიტური სპეცდანიშნულების რაზმის წევრებმა, რომელთა სახელეებსაც ვერასდროს გავიცნობთ. მათ მხარს უჭერდა წამყვანი ტექნიკოსებისა და მზვერავების ჯგუფი, ასევე აშშ-ის ხელისუფლება და მისი მოკავშირეები.

ჯონ კირაკი: — არ ვთვლი, რომ მათ სურდათ, ბენ ლადენი ცოცხალად შეეპყროთ. რომ დაეპატიმრებინათ, მერე რა უნდა ექნათ? სად უნდა წაეყვანათ? როგორ გაეცამართლებინათ? მისი საქმე რამდენიმე წელს გაინელეგობოდა. გაცილებით ადვილი იყო მისი სხეულის ზღვისთვის მიბარება, ბენ ლადენისგან კვალიც რომ აღარ დარჩენილიყო.

7 მაისს ხელისუფლებამ უჩვენა ვიდეოს ზუთი ფრაგმენტი. მათგან ზოგიერთი ადრეც იყო ტრანსლირებული. მათ შორის არის პროპაგანდისტული ხასიათის ჩანაწერები და იმის ჩანაწერი, თუ როგორ უყურებს ბენ ლადენი ტელეეთერთ საკუთარ გამოსვლას. ყველა ჩანაწერი გადაიცა გახმონების გარეშე. მათზე ასევე განთავსებულია ინფორმაცია, რომელიც დაზვერვისთვის უდიდეს ინტერესის საგანს წარმოადგენს.

ჯონ კირაკი: — მან ათასობით უდანაშაულო ადამიანი მოკლა. მე ვთვლი, რომ ბენ ლადენის ლიკვიდაცია აუცილებელი და გამართლებული ნაბიჯი იყო. ვთვლი, რომ მისი განადგურება მთელი კაცობრიობის სისარულია.

ჯონ კირაკი: — არ ვთვლი, რომ უახლოეს წლებში ბენ ლადენისგან კვალიც რომ აღარ დარჩენილიყო.

ბენ ლადენის გაანადგურებული ჯგუფის წევრების სხეულები პრაზიციანტისთვისაჰ ქი უხნოები ღარჩა

ჯონ კირაკი: — ადამიანებს არ სურდათ, რომ ისინი უსამა ბენ ლადენს ან მის მავარ ადა-

ბენ ლადენი განადგურებულია, ტერორიზმთან ომი კი გრძელდება. თავის დასაცავად მომავალშიც მოგვიწევს გარჯა.

მიანს ემართა. მათ თავისუფლება უნდათ და მიაღწიეს კიდევ ბენ ლადენის დახმარების გარეშე.

ოპერაციიდან ოთხი დღის შემდეგ პრეზიდენტი ოპერა 11 სექტემბრის ტერორისტული აქტის ადგილს ეწვია და იქ დაღუპულთა ნათესავებს შეხვდა. იგი სიტყვით არ გამოსულა, მხოლოდ პატივი მიაგო იმ ათასობით ადამიანის ხსოვნას, რომლებიც ნიუ იორკსა და მთელ მსოფლიოში ბენ ლადენის ტერორისტული აქტების შედეგად დაიხრცნენ.

ოპერაციიდან ოთხი დღის შემდეგ პრეზიდენტი ოპერა 11 სექტემბრის ტერორისტული აქტის ადგილს ეწვია და იქ დაღუპულთა ნათესავებს შეხვდა. იგი სიტყვით არ გამოსულა, მხოლოდ პატივი მიაგო იმ ათასობით ადამიანის ხსოვნას, რომლებიც ნიუ იორკსა და მთელ მსოფლიოში ბენ ლადენის ტერორისტული აქტების შედეგად დაიხრცნენ.

ჯონ კირაკი: — ოპერაციამ იდეალურად ჩაიარა, თვით ერთი ვერტმფრენის კატასტროფის გათვალისწინებითაც კი. ბენ ლადენი განადგურებულია, ტერორიზმთან ომი კი გრძელდება. თავის დასაცავად მომავალშიც მოგვიწევს გარჯა.

ქრონოგრაფი

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

38 წელი ახალი ხელით...

ამარ ბარტი ინდოელი ასეკტია. მიმდევრები მას წმინდანად მიიჩნევენ, რადგან მარჯვენა შივას შესწირა. ამარმა 38 წლის წინათ ზემოთ ასწია მარჯვენა ხელი და მთელი ამ დროის განმავლობაში ამ პოზიციას ინარჩუნებს. როგორც თავად „წმინდანი“ ამბობს, თითქმის 40 წელია, რაც გადარჩევტილება მიიღო, რომ ცოლ-შვილი მიეტოვებინა და ინდოეთში გამგზავრებულიყო, რათა ღმერთ შივასთვის ემსახურა. წლების მანძილზე ხელზე შეწყდა სისხლის მიმოქცევა, ხელის თითები სრულად პარალიზებული შეიქნა და შეეზარდა ხელის მტევანს, ძვლები ჩაღპა, ფრჩხილებმა კი სრული დეფორმირება განიცადა.

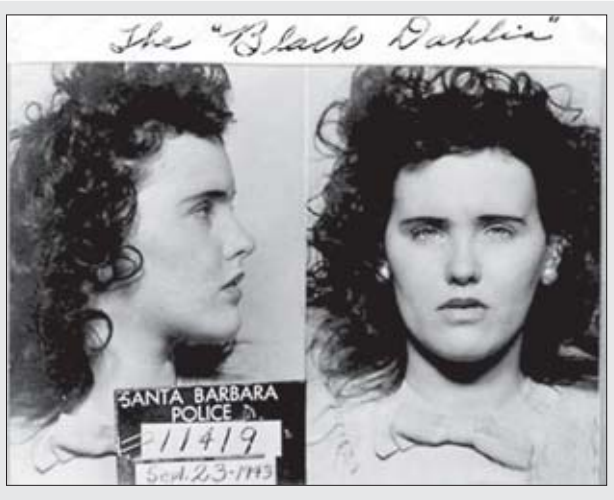
ყველაზე გასგაუკრებელი გაუსსნელი დანაშაულები

დენ კუპერი და თვითფრინავის გატაცება

ეს ისტორია 1971 წლის 24 ნოემბერს მოხდა. სხვებისგან არაფრით განსხვავებული დენ კუპერი სიეტლისაკენ მფრინავი ლაინერის — ბონგ-727-ის ბორტზე ავიდა. აფრენიდან ცოტა ხნის შემდეგ კუპერმა გამოაცხადა, რომ მას ბომბი ჰქონდა თან. დამნაშავე ვინმეს მოკვლით არ იმუქრებოდა, ის მხოლოდ 4 პარაშუტს და 200 ათას დოლარს ითხოვდა. მოთხოვნის შესრულების შემდეგ კუპერმა მფრინავს უბრძანა, უფრო მაღლა აეყვანა თვითმფრინავი, თვითონ კი პარაშუტით გადმოსცა.

ბოდა, რომ უკანასკნელი დღეები სიღარიბეში არ გაეტარებინა. 4 თვის შემდეგ ვინმე რიჩარდ მაკკოიმ ჩაიდინა ანალოგიური დანაშაული და განაცხადა, რომ სწორედ ის იყო დენ კუპერი. პოლიციამ დაადგინა, რომ იგი 1971 წლის 24 ნოემბერს სხვაგან იმყოფებოდა და დენ კუპერი ვერ იქნებოდა. ერთადერთი ხელმოსაჭიდი, რაც გამოძიების ფედერალურ ბიუროს ჰქონდა, ეს იყო მისი ანაბეჭდები და ფოტორობოტი. 9 წლის შემდეგ მდინარე კოლუმბიასთან 9 ათასი დოლარი იპოვეს და მაშინვე გაჩნდა კითხვა, ვადარჩა კი საერთოდ კუპერი თვითმფრინავიდან გადმოსტომის შემდეგ? ნაპოვნი კუპერების ნომრები ემთხვეოდა იმ ნომრებს, რომლებიც დამნაშავისთვის მიცემულ ფულზე იყო გამოსახული.

შავი ორქილა

ელიზაბეტ შორტი საქმროს სიკვდილის შემდეგ საცხოვრებლად ლოს-ანჯელესში გადავიდა. ლამაზი გოგონა სახეს იყო ამბიციებით და პოლიციულზე ოცნებობდა. იგი ერთ-ერთი ფილმის კასტინგზე მივიდა და დარწმუნებული იყო, რომ გაიმარჯვებდა. 1974 წლის 9 იანვარს რობერტ მანლიმ იგი წაიყვანა ბალტიმორის სასტუმროში, საიდანაც ელიზაბეტი უკვლავ გაქრა. მისი დასახიზრებული სხეული მხოლოდ 15 იანვარს იპოვეს. ელიზაბეტის პირი ყურებამდე იყო ჩაჭრილი. საქმის ძიებისას უამრავი ეჭვმიტანილი დაიკითხა, მათ შორის ის 60 ადატიანიც, რომლებმაც საკუთარი სურვილით აღიარეს დანაშაული.

დანაშაულმა დიდი რეზონანსი გამოიწვია, რადგან ელიზაბეტს მუქი შავი თმა ჰქონდა, მის საქმეს „შავი ორქილა“ დაარქვეს. ყველაფერი საიდუმლოებით იყო მოცული. პირველ ეჭვმიტანილად, რა თქმა უნდა, იქცა მანლი, რომელმაც ბოლოს ნახა გოგონა. შემდეგ უკვე ეჭვი მიიტანეს მარკ ჰანსენზე — ლამის კლუბისა და იმ სახლის პატრონზე, რომელსაც ელიზაბეტი ცხოვრობდა. მკვლელობაში ეჭვმიტანილები იყვნენ ვუდი გატრი, ორსონ უელსი და ბაგსი სიგალი. დამნაშავედ მიიჩნევენ, ასევე, დოქტორ უოლტერ ბეილისაც, რომლის შვილიც იცნობდა ელიზაბეტის დას. საბოლოოდ ამ დანაშაულისთვის ვერავინ დასაჯეს.

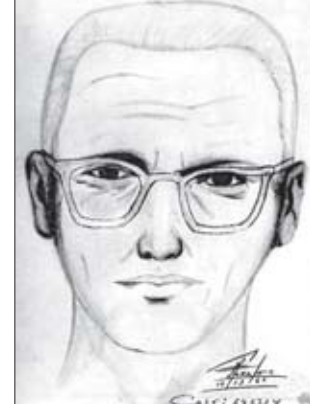
ბარდნაის მუხუთის ქარხვა

იზაბელა სტიუარტ გარდნერმა 1903 წელს მუხუთში გახსნა. ეს მუხუთი ცნობილი გახდა თანამედროვე და კლასიკური ფერწერული ნიმუშებით. მაგრამ სახელი ამ მუხუთს იმ დარცვამ გაუთქვა, რომელიც 1990 წლის 18 მარტს მოხდა.

ფორმაცია, რომ დარცვამი მათი იყო ჩარეული. იგივე ვერსია გამოძიების ფედერალურ ბიუროს 1999 წელსაც ჰქონდა და სწორედ მაშინ დააკავეს შეიარაღებული ყაჩაღობის დაკავებისთვის კარმელი მორინო და დევიდ ტერნერი. დაკავების დროს გაჩნდა ვერსია, რომ ისინი მონაწილეობდნენ გარდნერის მუხუთის დარცვამში. სურათები მათთვის დახმარებით არაღებულად გაიყვანა ევროპაში. მართალია, ტერნერი ყველაფერს უარყოფდა, მერლინომ მიანიშნა, რომ ყველა მოპარული შედევრის ადგილსამყოფელი იცოდა.

მკვლელი ზოდიაქო

ეს საიდუმლოებით მოცული მკვლელობები 1968-1969 წლებში ხდებოდა. ზოდიაქო მკვლელს მიაწერენ 37 მკვლელობას, თუმცა დეტექტივებს დამადასტურებელი საბუთები მხოლოდ 5 მკვლელობაზე ჰქონდათ. ჩადენილი ორი დანაშაულის შემდეგ მკვლელობა ლოს-ანჯელესის გაზეთში გაგზავნა 3 წერილი, რომელთაგან თითოეული დამოუკიდებელი კოდით იყო დაწერილი. პოლიციამ სამივე წერილის გაშიფვრა შეძლო, თუმცა იქ ხელჩასაჭიდი ვერაფერი ნახეს. ამასთან, სამივე წერილი თითქმის ერთნაირი იყო.

მორიგი მკვლელობების შემდეგ გაზეთში კვლავ მიდიოდა დამოუკიდებელი წერილები, თუმცა მათი გაშიფვრა ვეღარ მოხერხდა. პოლიცია ფიქრობს, რომ მკვლელობები 1969 წელს შეწყდა, თუმცა დამოუკიდებელი წერილები 70-იანი წლების ბოლომდე იგზავნებოდა. დამნაშავედ თვლიდნენ არტურ ლეი ალანს, მოძალადეს, რომელიც დაიჭირეს სისხლიანი დანით, თავისივე ავტომობილში ჩადენილი ერთ-ერთი მკვლელობის დღეს. ალანს და ზოდიაქოს უყვარდა ერთი და იგივე მოთხოვნა „ყველაზე საშიში თამაში“, რომელშიც ალანერილია, თუ როგორ მიხვდა ერთი მონადირე, რომ მას ადამიანებზე ნადირობა დიდ სიამოვნებას ანიჭებდა. ალანის სახლის ჩხრეკის 3 ორდერი გამოწერეს, თუმცა ბრალის წაყენება მაინც ვერ შეძლეს.

იაპონური მრავალმილიონიანი ქარხვა

დანაშაული მოხდა 1958 წლის 10 დეკემბერს, როდესაც ბანკ „Nihon Shintaku Ginko“-ს ოთხ თანამშრომელს მანქანით 300 მილიონი იენი გადაჰქონდა. ავტომანქანა გააჩერა პოლიციელმა, რომელმაც თქვა, რომ შეტყობინება მიიღო, თითქოს მანქანაში ბომბი იყო და ბანკის თანამშრომლებს აუცილებლად უნდა დაეტოვებინათ მანქანა. ასეც მოიქცნენ.

პოლიციელმა დაიწყო მანქანის შემოწმება, უცებ კვამლი გაჩნდა და შეშინებული ახსნა, მაგრამ, ვინაიდან მას ძარცვასთან საერთო არაფერი ჰქონია, ამ დანაშაულის გამო მისთვის ბრალი არავის წაუყენებია.

ჯონანაბ კამის მკვლელობა

6 წლის გოგონა ბერი საბავშვო სილამაზის კონკურსის გამარჯვებული იყო. ჯონანაბი კოლორადოს შტატის ქალაქ ბოულდერში ცხოვრობდა. 1996 წლის 26 დეკემბერს გოგონას დედა აღმოაჩინა წერილი, რომელშიც ჯონანაბის სანაცვლოდ გამოსასყიდს — არც მეთი, არც ნაკლები, 118 ათას დოლარს სთხოვდნენ.

გამტაცებლის არაერთგზის მოთხოვნის მიუხედავად, მშობლებმა ეს ამბავი პოლიციას შეატყობინეს. სახლის მონაპოვნი დათვალაიერების შემდეგ, სარდაფში ჯონანაბის გვამი იპოვეს. მას სხეულზე დაზიანებები არ აღინიშნებოდა. წერილი კი დაწერილი იყო ფურცელზე, რომელიც გარდაცვლილის ოჯახს ეკუთვნოდა. საინტერესოა ისიც, რომ თანხა ზუსტად ემთხვევა გარდაცვლილის მამის მიერ ბოლოს გამოწერილი ჩეკის თანხას. ამიტომ განიხილავდნენ ვერსიას, რომ დედა ჩარეული იყო ამ ბავშვის მკვლელობაში. თუმცა ბოლოს გამოძიებები მივიდნენ იმ დასკვნამდე, რომ ბავშვის მკვლელობაში ოჯახის არც ერთ წევრს არ მიუძღოდა ბრალი, რადგან სარდაფში აღმოაჩინეს ნაფეხურები, რომლებიც არც ერთ მათგანს არ ეკუთვნოდა. ასევე იპოვეს თოკი, რომლითაც მკვლეელი სახლიდან გავიდა და მისი დენემის ნიმუშიც ჩაიდევს ხელთ. ამით საბოლოოდ გამოირიცხა ოჯახის წევრების ბრალეულობა. 2006 წელს ტაილანდზე დაზიანებები არ აღინიშნებოდა. წერილი კი დაწერილი იყო ფურცელზე, რომელიც გარდაცვლილის ოჯახს ეკუთვნოდა. საინტერესოა ისიც, რომ თანხა ზუსტად ემთხვევა გარდაცვლილის მამის მიერ ბოლოს გამოწერილი ჩეკის თანხას. ამიტომ განიხილავდნენ ვერსიას, რომ დედა ჩარეული იყო ამ ბავშვის მკვლელობაში. თუმცა ბოლოს გამოძიებები მივიდნენ იმ დასკვნამდე, რომ ბავშვის მკვლელობაში ოჯახის არც ერთ წევრს არ მიუძღოდა ბრალი, რადგან სარდაფში აღმოაჩინეს ნაფეხურები, რომლებიც არც ერთ მათგანს არ ეკუთვნოდა.

მაროკოს პარლამენტი
მდებარეობს მაროკოს დედაქალაქ რაბატში. არის ორპალატიანი და შედგება ასამბლეის წარმომადგენლებისგან და ასამბლეის მრჩეველებისგან.

უგანდის პარლამენტი
მოიცავს 215 საარჩევნო ოლქის წარმომადგენელს. ასევე პარლამენტში არის უგანდის სახალხო ძალების ათი წარმომადგენელი, ახალგაზრდების ხუთი წარმომადგენელი, შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთა ხუთი წარმომადგენელი და მუშაკების ხუთი წარმომადგენელი.

გეოგრაფიული

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

პარლამენტის ყველაზე უსასურველი შენობები

ირანის პარლამენტი მდებარეობს დედაქალაქ რეი-კივიში. არის ერთპალატიანი და 63 წევრისგან შედგება.

ვიეტნამის პარლამენტი ერთპალატიანია და მასში 493 წევრია. პარლამენტი არის უმაღლესი ორგანო ვიეტნამის ხელისუფლებაში.

ერიტრეის ნაციონალური ასამბლეა შედგება 104 წევრისგან. ასამბლეის პრეზიდენტი ისაიას აფევერკი.

პაკისტანის პარლამენტი, ოფიციალურად ცნობილია როგორც Mejlis-e-Shoora. ის ორპალატიანია და არის უმაღლესი საკანონმდებლო ორგანო პაკისტანში. პარლამენტი შედგება სენატისა და ეროვნული ასამბლეისგან.

პარაგვაის პარლამენტი ორპალატიანია. შედგება სენატისგან და დეპუტატებისგან. ის მდებარეობს პარაგვაის დედაქალაქ ასუნსიონში.

სომალის პარლამენტი 550 წევრს აერთიანებს. ის შედგება კლანებისგან, ისლამისტური ოპოზიციის წარმომადგენლებისგან, მოქალაქეთა ჯგუფებისგან და სომალური დიასპორისგან.

პარლამენტის საუკეთესო შენობები

იტალიის პარლამენტი კანონმდებლობით ორპალატიანია და მასში 946 პარლამენტარია. დეპუტატთა პალატაში არის 630 წევრი, სენატორთა პალატაში კი — 316. შენობა იტალიის დედაქალაქ რომში მდებარეობს.

ავსტრიის პარლამენტი ცნობილია როგორც თანამეგობრობის პარლამენტი და ფედერალური პარლამენტი. ის ორპალატიანია და სამი კომპონენტისგან შედგება: დეპუტატებისგან, სენატისგან და წარმომადგენელთა პალატისგან. შენობა ავსტრიის დედაქალაქ ვიენაში მდებარეობს.

არბენინის კონგრესი ორპალატიანია. შედგება 72 სენატორისგან და 257 დეპუტატისგან. მდებარეობს არგენტინის დედაქალაქ ბუენოს აირესში.

ბუნდესტაგი არის ფედერალური საკანონმდებლო ორგანო გერმანიაში. ის კანონმდებლობით ორპალატიანია. ბუნდესტაგი, როგორც საკანონმდებლო ორგანო, მოქმედებს 1949 წლიდან და რაიხსტაგის მემკვიდრედ ითვლება.

უნგრეთის პარლამენტი ევროპის ერთ-ერთი უძველესი შენობაა, ასევე ითვლება უნგრეთის ღირსშესანიშნავ ადგილად და არის ტურისტთათვის მიმზიდველი სანახაობა. უნგრეთში ის ყველაზე დიდი შენობაა.

კანადის პარლამენტი არის ფედერალური საკანონმდებლო ორგანო, მდებარეობს დედაქალაქ ოტავაში. პარლამენტს ხელმძღვანელობს კანადის პრემიერ-მინისტრი. მასში 308 დეპუტატია.

ბრაზილიის ეროვნული კონგრესი არის მთავარი საკანონმდებლო ორგანო ბრაზილიაში. რეგიონული საკანონმდებლო ორგანოებისგან განსხვავებით, კონგრესი ორპალატიანია, შედგება ფედერაციული სენატისგან და დეპუტატთა პალატისგან.

აშშ-ს კონგრესი კანონმდებლობით ორპალატიანია. შედგება სენატისა და წარმომადგენელთა პალატისგან. კონგრესის შენობა დედაქალაქ ვაშინგტონში მდებარეობს.

ინგლისის პარლამენტი კანონმდებლობით ორპალატიანია. შედგება ლორდთა პალატისა და დეპუტატებისგან. დაარსდა 1241 წლის 14 დეკემბერს (მაშინ შედგებოდა მხოლოდ ლორდებისგან). ის მდებარეობს ინგლისის დედაქალაქ ლონდონში.

